

Євген КОВАЛЬОВ,

доцент кафедри історії України

Факультету суспільно-гуманітарних наук
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка,
кандидат історичних наук,
Київ, Україна

Yevhen KOVALOV,

Associate Professor at the Department
of History of Ukraine,
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University,
PhD in History,
Kyiv, Ukraine

e-mail: y.kovalov@kubg.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-7740-4332>

Щоденник Степана Лашкевича. 1771–1772 рр.

Стаття присвячена щоденнику Степана Лашкевича — важливому історичному джерелу й визначній пам'ятці української культури XVIII ст. З'ясовується доля рукописного тексту, наразі втраченого, його дослідження і підготовка до друку в другій половині XIX ст. співробітником редакції часопису «Киевская старина» Федором Ніколайчиком. Публікується копія фрагмента щоденника, що охоплює записи С. Лашкевича за 1771–1772 роки, з коментарями, які належать Ф. Ніколайчуку. Публікація цього тексту сприятиме розширенню уявлень дослідників ранньомодерної історії України щодо повсякдення еліти у той час, коли вона дедалі глибше інтегрувалася до політичних, економічних і соціокультурних структур Російської імперії. Щоденник С. Лашкевича також буде цінним матеріалом для соціолінгвістичних студій.

Ключові слова: Степан Лашкевич, щоденник, «Киевская старина», Федір Ніколайчик.

Diary of Stepan Lashkevych. 1771–1772

The article is devoted to Stepan Lashkevych's diary (1734–1782), an important historical source and a significant document of Ukrainian culture in the 18th century. Stepan Lashkevych, who belonged to the Ukrainian elite of the Starodub Regiment of the Hetmanate, kept his diary during 1768–1782. The manuscript of the diary was kept in the archive of his descendants, one of whom, Oleksandr Lashkevych (1842–1889), a public figure and history enthusiast, intended to publish this valuable text. The number of manuscripts was transferred to the Southwestern Department of the Russian Geographical Society in Kyiv, and the rest were given to the editorial office of the historical journal "Kievskaia starina" (Kyiv Antiquity), where Fedir Nikolaychuk researched and prepared it for publication. In the 19th century, it was not possible to publish Stepan Lashkevych's diary, in whole or in part. Only an article by Fedir Nikolaychuk reviewing the content of the diary was published. The original manuscript was lost, but a copy of a fragment of the diary from 1771–1772 with comments by Fedir Nikolaychuk has been preserved and is published in our article. The scientific community's awareness of this text will contribute to expanding the understanding of researchers of early modern Ukrainian history about the everyday life of the elites of the Hetmanate at a time when it was increasingly integrated into the political, economic, and socio-cultural structures of the Russian Empire. Stepan Lashkevych's diary also contains important evidence about the economic activities of Ukrainian elites (management of estates, participation in trade, etc), their cultural interests, such as, interest in literature, social and political processes and events (the Russian-Turkish war of 1768–1774, the plague epidemic). Stepan Lashkevych's diary will also be valuable material for sociolinguistic studies, as it provides an opportunity to study the linguistic culture of Ukrainian elites of the second half of the 18th century (Stepan Lashkevych made entries in his diary in a language close to spoken Ukrainian).

Keywords: Stepan Lashkevich, diary, «Kievskaia starina», Fedir Nikolaychuk.

У трудневому числі часопису «Киевская старина» за 1887 р. увазі читачів було запропоновано розвідку Федора Ніколайчика «Рід Лашкевичів і щоденник одного з них»⁵²⁰. У цій статті йшлося

про щоденник Степана Лашкевича — важливе джерело з історії Лівобережної України другої половини 18 ст. Публікація містила загальні відомості про рід Лашкевичів, які походили із стародубських міщан, але пробилися до лав козацької

⁵²⁰ Ніколайчик Ф. Род Лашкевичей и дневник одного из них. *Киевская старина*. 1887. № 12. С. 696–716. Не виключаємо, що в підготовці цієї розвідки до друку брав участь й Олександр Лазаревський — один із провідних співробітників «Киевской старини», ґрунтовно обізнаний з проблематикою статті Ф. Ніколайчика.

старшини, стали статечними землевласниками, а згодом посіли помітне місце у «малоросійському дворянстві». Наведено було також біографічний нарис про автора щоденника — Степана Івановича Лашкевича (1734–1782), який розпочав службу військовим канцеляристом, зумів звернути на себе увагу гетьмана Кирила Розумовського, одержав ранг бунчукового товариша, оточив себе корисними зв’язками в елітах Гетьманщини, уклав шлюб з донькою прилуцького полковника Григорія Галаґана Параскевою, що принесла йому чималий посаг. У 1764 р. він обійняв престижну шляхетську посаду земського судді Погарського повіту, 1772 р. його було обрано погарським предводителем дворянства, а 1779 р. — підкоморієм. Після скасування адміністративно-територіальної та судової системи Гетьманщини С. Лашкевич незадовго до смерті здобув неабияке місце у нових імперських регіональних бюрократичних структурах — став головою новгород-сіверського верхнього земського суду⁵²¹. Загалом його службова кар’єра й трибут життя були доволі типовими для українських еліт другої половини 18 ст. — часу, на який припала інтеграція Гетьманщини до політичних і соціально-економічних структур Російської імперії.

Ф. Ніколайчик слушно вважав щоденник С. Лашкевича насамперед цінним джерелом для дослідження « побуту » (ми скажемо — історії повсякдення) українських еліт у присмерках автономії Гетьманщини⁵²². Ці щоденникові нотатки дають уявлення про господарську діяльність « малоросійського шляхетства », комунікаційні мережі, які пронизували цю спільноту, її культурні запити (читацькі смаки тощо). Не залишилися поза увагою щоденника політичні події того часу, як-от російсько-турецька війна 1768–1774 рр., у якій брали участь його родичі та земляки. Зрештою, чимало уваги С. Лашкевич приділяв кліматичним умовам (бували дні, коли лише це він відмічав у своєму щоденнику), що вказує на гостре відчуття залежності людини домодерних часів від природи, яка визначала ритми людського життя та його якість (обсяги врожаю, стан шляхів сполучення тощо).

Члення тощо). Крім того, мова, яку вживав С. Лашкевич, цікава з точки зору соціолінгвістичних досліджень (вона, на наш погляд, є доволі близькою до тогочасної розмовної української).

Щоденник С. Лашкевича зберігався у його нащадків. Один із них, аматор історії, громадський діяч Олександр Степанович Лашкевич (1842–1889), мав намір опублікувати його разом із низкою інших матеріалів із родинного архіву Лашкевичів. За свідченням Ф. Ніколайчика, С. Лашкевич вів щоденниківі записи протягом 14 років, починаючи з 1768-го й до смерті в 1782-му. О. Лашкевич передав у розпорядження редакції «Киевской старины» 6 зшитків щоденника, які охоплювали проміжок часу від 20 лютого 1771 р. до 24 червня 1779 р., за винятком періоду з 23 травня 1773 р. по 19 листопада 1774 р. За поясненням О. Лашкевича, ті частини щоденника, яких бракувало, були свого часу надіслані Південно-Західному відділу Російського географічного товариства, важливому осередкові українознавчих студій, але їхня доля після ліквідації цієї установи залишилася невідомою, розшукати сторінки так і не вдалося⁵²³.

Редакція «Киевской старины» почала готовити щоденник С. Лашкевича та інші матеріали з архіву О. Лашкевича до друку⁵²⁴. Справа, однак, затягувалася через марні пошуки зниклих частин щоденника, а 1887 р. часопис опинився на межі закриття, тому вирішено було принаймні опублікувати нарис Ф. Ніколайчика про це важливе історичне джерело, його автора й рід Лашкевичів. З того часу дослідники українського 18 ст. знали про існування щоденника С. Лашкевича з посиланням на розвідку Ф. Ніколайчика⁵²⁵, але саме джерело так і лишилося неопублікованим. Це дивує, якщо згадати, що «Киевская старина» не припинила свого існування 1888 р., як побоювалася її редакція, а виходила ще тривалий час, ба більше, редактором-видавцем цього часопису в 1888–1889 рр. був той самий О. Лашкевич, завдяки якому про щоденник довідалася українська наукова спільнота. Найгірше, однак, те, що оригінал цієї непересічної пам’ятки української культури зник,

⁵²¹ Біографічні дані про С. Лашкевича див.: Ніколайчик Ф. Указ. соч. С. 697–701; Модзалевский В. Малороссийский родословник. Т. 3. Київ, 1912. С. 29.

⁵²² Ніколайчик Ф. Указ. соч. С. 697.

⁵²³ Там же. С. 703.

⁵²⁴ В архіві Феофана Лебединцева, редактора-видавця «Киевской старины» у 1882–1887 рр., збереглися копії низки документів з родинного архіву Лашкевичів, які, ймовірно, передбачалося опублікувати: «Выпись из протокола Новгород-Сіверської дворянской комиссии о дворянском происхождении рода Лашкевичей» (Інститут рукописів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (далі — ІР НБУВ). Ф. II. Од. зб. 6779. 4 арк.), «Сказка о службе Ст. Ив. Лашкевича, поданная им в 1762 г. в Стародубовскую полковую канцелярию» (ІР НБУВ. Ф. II. Од. зб. 6780. 2 арк.), «Каталог бібліотеки Ст. Ив. Лашкевича» (ІР НБУВ. Ф. II. Од. зб. 6781. 6 арк.). З цих матеріалів особливо цікавим є каталог приватної книгозбирні Лашкевичів — важливе джерело для дослідження кола інтелектуальних зацікавлень українських еліт другої половини XVIII ст. Докладніше див.: Посохова Л. Ю. «Читабельний простір» козацької старшини другої половини XVIII століття: особиста бібліотека Степана Лашкевича. Рукописна та книжкова спадщина України. Вип. 29. Київ, 2022. С. 151–167.

⁵²⁵ Приміром: Оглоблин О. Люди старої України. Мюнхен: Дніпровська хвиля, 1959. С. 235–237; Оглоблин Д. Олександр Степанович Лашкевич (1842–1889), редактор-видавець «Киевской старины». Український історик. 1974. № 1–3. С. 160–161; № 4. С. 67, 69.

навіть ті частини, які були в розпорядженні редакції «Киевской старини». Збереглася лише копія, що містить записи С. Лашкевича з 20 лютого 1771 р. по 22 березня 1772 р.⁵²⁶

Метою публікації є уведення до наукового вжитку тексту щоденника, який буде корисним джерелом для дослідження повсякдення українських еліт ранньомодерної доби.

Текст, що ми публікуємо, крім авторських записів, містить ґрунтовні коментарі географічного, генеалогічного й етнографічного змісту, що, очевидь, належать Ф. Ніколайчуку, який походив з тієї

ж місціни (був уродженцем с. Новий Ропськ Но-возибківського повіту Чернігівської губернії⁵²⁷), де мешкав і щоденникар, тому, зокрема, примітка про криницю біля Ропська, згадану С. Лашкевичем, розрослася до етнографічного нарису.

У публікації збережені скорочення, присутні в оригіналі: ініціалом «П.» С. Лашкевич означав початок кожного тижня, себто понеділок. У круглих дужках відтворені вставки, зроблені ко-пістом. Наши власні зауваження, що стосуються коментарів, подаються у квадратних дужках, як і розкриті коментаторські скорочення.

REFERENCES

- Lazarevskiy, A. (1888). *Opisanie staroi Malorossii. Materialy dlia istorii zaselenia, zemlevladeniia i upravleniia* (Vol. 1: *Polk Starodubskij*). Kyiv: Tip. K. Milevskogo [in Russian].
- Modzalevskii, V. (1912). *Malorossiiskii rodoslovnik* (Vol. 3). Kyiv: Tip. S. V. Kulzhenko [in Russian].
- Nikolaichik, F. (1887). Rod Lashkevichei i dnevnik odnogo iz nikh. *Kievskaya starina / Kyiv Antiquity*, 12, 696–716 [in Russian].
- Ohloblyn, O. (1959). *Liudy staroi Ukrayny*. Miunkhen: Dniprova khvylia [in Ukrainian].
- Ohloblyn, D. (1974). Oleksandr Stepanovych Lashkevych (1842–1889), redaktor-vydavets «Kievskoi stariny». *Ukrainian Historian*, 1–3, 155–168; 4, 47–73 [in Ukrainian].
- Paliienko, M. (2005). «*Kiievskaia starina* u hromadskomu ta naukovomu zhittii Ukrayny (kinets 19 — pochatok 20 st.)». Kyiv: Tempora [in Ukrainian].
- Posokhova, L. (2022). «Chytabelnyi prostir» kozatskoi starshyny druhoi polovyny 18 stolittia: osobysta biblioteka Stepana Lashkevycha. *Manuscript and Book Heritage of Ukraine*, 29, 151–167 [in Ukrainian].

* * *

Степан Лашкевич

ЗАПИСКА ДОМАШНЯЯ ЕЖЕДНЕВНАЯ

1771 года мѣсяцъ февраль.

П: 20. В ночи і в день силній морозъ. Обѣдалъ з Павломъ Григоріевичемъ Скорупою⁵²⁸ в Михайлова Степановича Ширая⁵²⁹, где еще были Виридарскій сотникъ нѣжинскій і Павель Павловичъ За-руцкій; у вечеру были і у мене.

21. В ночи і в день пресилній морозъ. Взял в Ивана Андрѣевича господина Миклашевского⁵³⁰ сто рублей і даль Алексѣю Каши на полкарет-

ки. Максима Косовича здѣлали атаманомъ в а-б-шить. У вечеру виехалъ я з Стародуба і приехалъ в Брахлов⁵³¹, где засталъ Дубовичку і Апанаса Лашкевича⁵³².

22. В ночи і в день силній морозъ. Посля обѣда поехала Дубовичка з синами в Суходолье⁵³³.

23. В ночи і в день силній морозъ. Писал писмо в Глуховъ к Ілії Василевичу⁵³⁴ о купленомъ винѣ, і Якова Багинского послал в Погарь.

⁵²⁶ IP НБУВ. Ф. I. Од. зб. 766. 24 арк.

⁵²⁷ Палієнко М. «Киевская старина» у громадському та науковому житті України (кінець XIX — початок XX ст.). Київ: Темпора, 2005. С. 297.

⁵²⁸ Обозный полковой Стародубский, затем полковник армии; ум. 1779 г.

⁵²⁹ Подкоморий повета Стародубовского.

⁵³⁰ Внук полковника Стародубовского Михаила Миклашевского; при открытии Новгород-Северского наместничества был избран в 1783 г. новгород-северским предводителем дворянства. Имения его: с. Белый Колодезь Новозыбков[ского] у[езда], с.с. Приваловка и Яблонка Стародубского у[езда].

⁵³¹ Село в нынешнем Новозыбковском уезде, на р. Снови, главное место жительства автора.

⁵³² Афанасий Артемович Лашкевич, двоюродный брат автора по отцу, бунчуковый товарищ, в мае 1776 года определен секретарем в Малороссийскую коллегию, с жалованьем 250 р. в год.

⁵³³ Село Стародубского уезда при речке Гнилке.

⁵³⁴ Илья Васильевич Журман, родной брат автора по матери, урожденной Губчиц, бывшей первый раз в замужестве за Василием Журманом. Илья Васильевич был последним генеральным судьею и получил чин действительного статского советника. По открытии Новгород-Северского наместничества был новгород-северским губернатором (Шафонский. Чернигов[ского] нам[естничества] топ[ографическое] оп[исание], стр. 107).

24. В ночи і в день умъренная стужа. Посля обѣда поехали Николай⁵³⁵ і Афанасій Лашкевичи в Стародубъ.

25. В ночи і в день умъренная стужа. Рано получилъ писма з Глухова с присилкою газетъ. Писаль писма чрезъ Сухарева к Максимовичу⁵³⁶ і Свѣрскому о почтѣ і послаль олѣи Свѣрскому 60 квартъ; писал писмо і в комисаріятъ новгородскій о видачи на стань Кролевецкій двохъ сотъ пятидесяти рублей⁵³⁷.

26. Ночь і день з умъренною стужею. У вечеру родилась у мене дочка Уліана; восприемною маткою была Елена Онисифоровна Яснополская⁵³⁸.

П: 27. В ночи морозець, а в день таль. Сегоднія крестили Уліану; восприемницею была Аліона Онисифоровна. На обѣдъ Семенъ Федоровичъ Лашкевичъ⁵³⁹ приехалъ.

28. В ночи морозець, в день таль. У вечеру приехалъ Романъ Самуиловичъ Криксинъ і ночевалъ.

1771 года мѣсяцъ мартъ.

1. В ночи морозъ, а в день таль. Криксинъ рано поехалъ. Я до Лобисевича отвѣтъ о пенцѣ писалъ. Семенъ Лашкевичъ посля обѣда поехалъ, а оставилъ записку о мѣру.

2. В ночи морозъ, а в день таль. Рано писал письмо в Прилуку⁵⁴⁰ з родиннимъ хлѣбомъ чрезъ атамана Іваницкого; рано жъ приехали Максимъ, Николай і Афанасій Лашкевичи. У вечеру с полу(-но)чной стороны красное небо было.

3. В ночи морозъ, а в день таль. Посля обѣда поехали Максим і Николай. Писмо писаль к Григорію Карповичу⁵⁴¹ с посылкою родинного хлеба і об стеклѣ.

4. В ночи силной морозъ, в день таль неболшая. Посля обѣда выехалъ я з Афанасiemъ Лашкевичемъ в Глуховъ і ночеваль в Галагановцѣ⁵⁴², куда приехалъ і Петръ Павловскій⁵⁴³ з статутомъ.

5. В ночи морозъ, в день тепловато. Рано писаль писмо к Павлу Миклашевскому⁵⁴⁴ о видачи з Азаровки моих галаганскихъ подданихъ, да к Соболевскому подсудку о Шабловскому, чтобы принять быль в судъ. Ночеваль в Шептакахъ⁵⁴⁵ в Фіялковской.

П: 6. В ночи морозъ. Я обѣдалъ в Локоткахъ⁵⁴⁶, а на ночь приехалъ в Глуховъ; подъ Глуховомъ повстрѣчалъ Григорія Рубца⁵⁴⁷, з Булашевичемъ розминувся.

7. В ночи морозъ і в день холодно. Рано отправилъ в Брахловъ Наума з стекломъ. Получиль ізвѣстie, что Иванъ Григоріевичъ Галаганъ⁵⁴⁸ ассесоромъ пожалованъ.

8. В ночи морозъ і в день холодно, но отъ сонца таило. Рано быль я в Семена Василевича Коучубея, Василія Григоріевича Туманского, князя Платона Степановича Мещерского, в Ивана Тимофіевича Жоравки⁵⁴⁹; а Скоропадского Ивана⁵⁵⁰ не засталъ, — уехалъ в Локню.

9. В ночи морозець, а в день таило. Рано был я во всѣхъ коллежскихъ членовъ, а в коллегію челобитную подалъ на Лобисевича; в князя жъ Мещерского обѣдалъ я і много еще.

10. В ночи морозъ, а в день таило. Рано ездилъ на базарь з Агафіею Давидовною⁵⁵¹; а посля отправилъ Федора Лашкевича⁵⁵² в первую армѣю і писаль писма к Петру Василевичу Завадовскому і Іосифу Лашкевичу⁵⁵³. На дорогу далъ Ілія Василевичъ двадцать рублей, да в мене взяль тридцать рублей.

⁵³⁵ Николай Максимович, двоюродный племянник автора.

⁵³⁶ Иван Федорович.

⁵³⁷ Стародубовский полк по сбору податей был разделен на три комиссарства: Стародубовское, Топальское и Новгород-Северское (см. Шафонского, Описание Чернигов[ского] нам[естничества], стр. 100). Лашкевич, как видно из дневника, заведывал почтовыми и дорожными расходами и потому сносится по этим предметам с упомянутыми комиссарствами.

⁵³⁸ Двоюродная сестра автора по отцу.

⁵³⁹ Двоюродный брат автора по отцу.

⁵⁴⁰ К тестю, прилуцкому полковнику Григорию Игнатьевичу Галагану.

⁵⁴¹ Долинский, батуринский подкоморий, женатый на родной сестре автора, Марфе Ивановне. Имения в с. Курене Конотоп[ского] у[езда] и с. Пекареве Сосниц[кого] у[езда] на р. Сейме.

⁵⁴² Деревня Новгород-Северского уезда, при речке Ревне.

⁵⁴³ Петр Евсеевич Павловский, войсковой товарищ, из Левоновки (Новгор[од]-Сев[ерского] у[езда], при р. Ревне).

⁵⁴⁴ Павел Иванович Миклашевский из Понуровки (Стародуб[ского] у[езда]), двоюродный брат Евстафия Семеновича Сулимы.

⁵⁴⁵ Село Новгород-Северского у[езда], принадлежавшее прежде «гетманской булаве», потом Разумовским.

⁵⁴⁶ С[ело] Глуховского уезда.

⁵⁴⁷ Григорій Андреевич Рубец, земский судья, из с. Истобок (Новозыбков[ского] у[езда]).

⁵⁴⁸ «Швагер» автора, сын прилуцкого полковника.

⁵⁴⁹ Все четверо — члены Малороссийской коллегии. Коучубей — генерал[ьный] обозный (будущий сват автора), Туманский — генеральный писарь, кн. Мещерский (бригадир) — член из великороссов, Журавка — генерал[ьный] асаул.

⁵⁵⁰ Иван Михайлович Скоропадский — генеральный асаул, потом бригадир.

⁵⁵¹ Жена Илья Васильевича Журмана.

⁵⁵² Федор Онисифорович, двою[р]одный брат автора.

⁵⁵³ Осип Артемович, двою[р]одный брат автора, экзекутор 6-го департамента москов[ского] Сената.

11. Вночі вѣтеръ і морозецъ, в день пасмурно. Былъ я рано в князя, а оттоль в коллегии і подаль члобитную опять прокурору і жаловался на Половцовскаго, что чломбитной не помѣчаіть. На обѣдъ приехалъ графъ Петръ Кириловичъ Разумовскій, подполковникъ.

12. Вночі і в день холодно. Графъ обѣдалъ в князя, а мы дома.

П: 13. Вночі силной вѣтеръ і морозъ, і в день холодно. У вечеру былъ я в Скоропадскаго, а посля дома в карти грали і я рублей з десять проигравъ.

14. Вночі морозъ і в день холодно. Посля обѣда поехалъ графъ Разумовскій в Батурина.

15. Вночі морозъ, а в день таило; у вечеру за веруха і снѣгъ.

16. Вночі тепло і в день тепловато. Сегодня была в докладѣ в коллегіи члобитная.

17. Вночі маленкій морозецъ, в день таило. Сей день обѣдало гостей много.

18. Вночі морозецъ; под свѣтъ снѣгъ випалъ болшой; в день таило, а у вечеру морозецъ.

19. Вночі морозецъ, а в день оттепель, а у вечеру морозъ. У вечеру приехалъ Иванъ Василевичъ Завадовскій⁵⁵⁴ із армїи і обявиль, что моровая язва утихла, какъ в Полщі, такъ і в Молдавії.

Страстная неделя.

П: 20. Вночі силній морозъ, а в день таило. Рано былъ я в господина Дублянского⁵⁵⁵, а онъ у вечеру былъ здесь. А рано господинъ прокурор Семеновъ былъ у мене.

21. Вночі морозъ і в день холодно. Посля обѣда виехалъ я з Глухова і со мною Иванъ Василевичъ Завадовскій. В Локоткахъ отдохали.

22. Вночі силній морозъ і в день морозъ. Рано были в Новгородку, в Судденкова⁵⁵⁶. Обѣдали в Шептакахъ в Михайловскаго і Судденковъ Іосифъ с нами. Оттоль Завадовскій з Судденкомъ поехали на Ковпинку⁵⁵⁷, а я приехалъ на ночь в Галагановку і со мною Петро Павловскій.

23. Вночі морозъ і в день холодно. На обѣдъ приехалъ в Брахловъ.

24. Вночі морозъ, рано метелица, день увесь без слонца. Писмо писаль к Ивану Андрѣевичу Миклашевскому с отсылкою ста одного рубля і послалъ чрезъ Якова Багинского.

25. Ночь тихая, чистая; рано тихо, солнечно і весма приятная погода, і день увесь приятній. У Погаръ писаль писмо к отцу Ивану Поклонному і послалъ сорокъ пять рублей на покупку поля в Круковскаго.

26. Ночь тихая с морозцемъ, день солнечній, тихій і весма теплій. Писмо получилъ от Ивана Андрѣевича Миклашевскаго в отвѣтъ, что онъ посланіе отъ мене сто рублей получилъ, а процента не принялъ.

П: 27. Ночь теплая, а под свѣтъ снѣжокъ, і увесь день хмарній, а под вечеръ морозъ.

28. Ночь холодная, рано і увесь день весма силній морозъ з метелицею. Обѣдали у мене Василь Демянович⁵⁵⁸, Григорій Андрѣевичъ Рубци, Константьева⁵⁵⁹ з невѣстками, Марья Парфеновна⁵⁶⁰ з дочками, да два попи і цѣлій день веселились благополучно. Сей день начался мнѣ тридцать осмій годъ от роду, ібо я родился 1734 года марта 28 дня.

29. Вночі силній морозъ, в день таль. Сего дня отправиль в Ушерпе⁵⁶¹ тридцать бочекъ горѣлки. Николай Лашкевичъ приехалъ рано.

30. Вночі морозецъ, а в день от слонца таль. Писмо получиль от Иліи Василевича о горѣлцѣ і о подводахъ. Уговориль Михаила Калатаева майстровать на греблѣ за 50 рубль.

31. Вночі морозъ, а в день весма тепло, под вечеръ хмарно і маленкій дожчикъ. Писмо писаль к Иліи Василевичу о подводахъ і роспускахъ. У вечеру от Долинскаго писмо получиль з пробками горѣлки.

1771 годъ мѣсяцъ апріль.

1. Вночі морозецъ, а в день от слонца силная таль. Сегодня обѣдалъ я з женою в Истобкахъ у Григорія Андрѣевича Рубца, где были Михайло і Иванъ Рубци⁵⁶² і еще Рубци, і я пянъ былъ і писаль писмо к Ивану Василевичу Завадовскому, а рано отписаль к Долинскому.

2. Вночі морозецъ, а в день от слонца таль. Дмитрю Решетникову отдалъ 24 руб., да за шампанское 6 р. 75 к., ітак я ему не долженъ. Писмо получиль от отца Ивана Плосконного о такчи, да от Завадовскаго, на кое і отвѣтъ писаль, чтобъ повидѣтся.

⁵⁵⁴ Генерал-майор.

⁵⁵⁵ Генеральный судья (Александр Павлович), пробывший в этом звании по смерть свою, для окончания старых дел (Шафонский. Топографическое описание Черниговского наместничества, стр. 107).

⁵⁵⁶ Осип Степанович, «бывший фактотумом у Бездородка» (Лазаревский. Сулимовский арх[ив], стр. 136), впоследствии тайный советник, похоронен в Новгороде-Северске, в Преображенском монастыре.

⁵⁵⁷ С[ело] Новгород-Север[ского] у[езда].

⁵⁵⁸ Жил в Брахлове и был в близких, приятельских отношениях с автором.

⁵⁵⁹ Жена Константия Рубца.

⁵⁶⁰ Жена земского судьи Григория Андреевича Рубца, близкая соседка автора по имени (из с. Истобок).

⁵⁶¹ Село на р. Ипути, Суражского у[езда].

⁵⁶² Михайло Михайлович из с. Сытой Буды (Новозыбковского у[езда]), Иван Михайлович из с. Курознова (тоже Новозыбковского у[езда]).

П: 3. Вночі морозець, а вдень от слонця таїло. Сьогодні я з женою обѣдали в Курозновѣ в Івана Михайловича Рубца, где бувъ і Григорій Андрюще-вичъ Рубець з женою і дочкою, да Костиха, і я пянъ быль. Увечеру отримавъ ізвѣстіе, что у Медведяхъ⁵⁶³ горѣлка продана, а моя в Ущерпѣ принятія.

4. Вночі морозець, а вдень от слонця очень таїло, і вода в рѣцѣ з береговъ вишла. Писмо писалъ в Глуховъ к Ілії Василевичу о винѣ, к Афанасію Артемовичу о почтѣ, в Погарѣ к отцу Івану с посилкою часовъ Булашевичевихъ.

5. Вночі морозець з вѣтеркомъ, а вдень таїло. Рано отправиль москаля в Глуховъ с писмами к Ілії Василевичу і Афанасію Артемовичу.

6. Вночі сиро і рано таковоожь, а вдень слонце. Вода очень умножилася і разлилась. Дорога совсѣмъ спортилась. Рудковскій при писмѣ прислали дичини. Прокуроръ Семеновъ при писмѣ прислали Івана Короткого, чтобы ему здать глуховскіе лошадѣ⁵⁶⁴.

7. Вночі свѣтло і немножечко холодно; а вдень свѣтло і тепло. Начали у мене щепи щепити. Поступомъ обѣда поехали Короткою і я через него писалъ к прокурору г. Семенову і к Михайлѣ Шираю о контрактѣ. А к Афанасію Артемовичу, чтобы ему Короткому отдалъ с 10 мая глуховскихъ лошадей.

8. Вночі хмарно, однакъ немножечко холодно, а вдень юга і слонце, і весма тепло. Вода в рѣцѣ гораздо умножилася.

9. Вночі теплякъ, а вдень солнечно і тепло. Вода стала в рѣцѣ пасти. Якова Багинского отправиль в Ущерпѣ за роспусками і горѣлкою.

П: 10. Вночі маленкій теплячикъ, а вдень тепло і ясно. К Михайловскому отписалъ о саняхъ, к Крижевскому о горѣлці. Шаблѣцкому далъ 7 рублей на колеса. Вода в рѣцѣ уменшалася. Прудець⁵⁶⁵ порвало третього дня.

11. Вночі морозець, а вдень тепло і ясно. Вода уменшалася в рѣцѣ, жаби начали кричать, однакъ дорога такъ худа, что неможно было ни ехать колесами, ни верхомъ.

12. Вночі морозъ, а вдень тепло і ясно. Писмо отримавъ от Михайла Степановича Шираю о ден-гахъ; от Александра Данилевского, чтобы ехать в Гарцевъ⁵⁶⁶.

13. Ночь хмарная, теплая, а вдень теплій. Рано виехали я з Брахлова; на обѣдь приехали в Солов'ї⁵⁶⁷ к Михайлѣ Шираю; на ночь приехали в Стародубъ.

14. Ночь ясная, теплая, а вдень ясній, теплій. На обѣдь приехали я в Гарцевъ, не засталъ Ілії Василевича. Увечеру приехали писарь Александръ і обявилъ, что онъ обѣдалъ в Погарѣ і поехали на ночь в Юдиновъ⁵⁶⁸ к Полетицѣ. Александръ увечеру виехали в Ущерпѣ для отправки на байдакъ.

15. Ночь хмарная і в полночь была молнія і громъ силній з западнія сторони; а вдень солнечній. Увечеру приехали Ілія Василевичъ і Андрей Василевичъ Квасовъ⁵⁶⁹.

16. Ночь хмарная, теплая; а вдень холодноватій, і вдень громъ, блискавица с вѣтеркомъ. Писмо послалъ к жене, чтобы в Ущерпѣ отправила Косовича.

П: 17. Ночь теплая і роса; а вдень свѣтлій, теплій. На обѣдь приехали Гаевскій і Булашевичъ.

18. Ночь теплая, свѣтлая; а вдень свѣтлій; сторона дождь. Іванъ Крижевскій приехали з Ущерпїя і обявилъ, что байдакъ пошоль еще 16 числа, то есть в суботу, і мої горїлки 29 куфъ. Булашевичъ поехали в Погарѣ увечеру.

19. Вночі маленкій дождикъ, а вдень рано хмарно і холодно, а в полдень ясно і тепло, сторона громъ.

20. Вночі холодно, вранцѣ холодно, хмарно і дождикъ маленкій, і черезъ цѣлій день холодно і дождикъ. Поступомъ обѣда виехали з Гарцева і приехали на ночь в Погарѣ, в мой двіръ.

21. Вночі ясно і болшой морозъ, а вдень ясно да холодно. На обѣдь приехали к Корсаку в Гремячъ⁵⁷⁰, а на ночь в Слободу Михалчину⁵⁷¹ і Бриферскій с нами.

22. Ночь ясная, холодная з утреникомъ, а вдень ясній, да вѣтреній.

23. Вночі ясно, а вдень ясно жъ, толькo вѣтрено і холодно.

П: 24. Вночі ясно з утреникомъ; а вдень ясній, тепловатій. Поступомъ обѣда Ілія Василевичъ і Квасовъ в Глуховѣ, а я з Бриферскимъ в Галагановку на ночь приехалъ.

25. Ночь холодная, ясна з утреникомъ, а вдень теплій. На обѣдь приехали в Брахловъ.

26. Ночь холодная, а вдень вѣтреній. Поступомъ обѣда приехали Сава Павловичъ Гузовскій. Рано послалъ Якова Багинского в Стародубъ на греблю.

27. Вночі дождикъ і вдень дождь і громъ; сирій день.

⁵⁶³ Село Суражского уезда.

⁵⁶⁴ Вероятно, обещанные автором, в последнюю поездку его в Глухов с жалобой на Лобисевича.

⁵⁶⁵ Ручей в м. Новом Ропске (Новозыбков[ского] у[езда]), приток речки Ирпы, на котором была мельница Лашкевича.

⁵⁶⁶ Село Стародуб[ского] у[езда], имение Ильи Васильевича Журмана.

⁵⁶⁷ Село Стародуб[ского] у[езда].

⁵⁶⁸ Село Стародуб[ского] у[езда].

⁵⁶⁹ Архитектор.

⁵⁷⁰ Село Новгород-Северского уезда.

⁵⁷¹ Село Новгород-Северского у[езда], имение Журмана.

28. В ночи сиро і холодновато, день свѣтлій, холодноватій. Двѣ бочки полуторнихъ купиль вина французкого за сто тридцать рублей. На Алтиновскій станъ контрактъ заключиль з расколщиками Сухаревими і на Кролевецкій — з Прокопомъ Красовскимъ і противими.

29. В ночи холодно і в день ясно і холодно. Уговориль грабара на стародубовскую греблю за десять рублей, і чтобы онъ на мой коштъ і больше наняль і отдѣлаль, какъ я ему прикажу. В полдень получилъ от Иліи Василевича з Глухова писмо чрезъ фузелера, что подводи под горблку наняти с куфи от Переяслова до Ясь по двенадцати рублей.

30. В ночи ясно і холодно; утро весма приятное і благорастворенній воздухъ, tolko морозець или теплякъ силній быль; день ясній. Афанасій чрезъ Балдуева приславъ писмо, что Іосифу уже кибитки не надобно.

Мѣсяцъ май 1771 года.

П: 1. В ночи холодно, в день вѣтеръ і дожчъ, і громъ. Рано купиль в Арсенія Сухарева бочку сливъ в 20 пудахъ і 25 фунтовъ. Пудъ по 1 рублю 40 коп. і заплатиль 28 рублей.

2. Ночь очень холодная і мокрая, день холодній. Фузелерь воротился от байдака с тѣмъ, что байдака не пропускаютъ. Я чрезъ него писаль Иліи Василевичу писмо і хлѣбъ послаль.

3. Ночь холодная, сирая; день холодній і в день снѣжокъ падаль і громъ быль. Посля обѣда Гузовскій поехалъ, а у вечеру Покасъ приехалъ і ночеваль у мене.

4. Ночь холодная і ранокъ холодній; день увесь на перемѣнахъ, а у вечеру дожчикъ. У вечеру приехалъ Николай Лашкевичъ, а Покасъ рано поехалъ.

5. Ночь холодная з дожчемъ і снѣжкомъ, увесь день дожчъ і холодно. На обѣдъ приехалъ Михайло Лашкевичъ, а у вечеру Николай Лашкевичъ поехалъ в Стародубъ.

6. В ночи дожчъ і вѣтеръ теплій, в день хмарно і холодно.

7. В ночи холодно, в день ясно. Петръ Ивановичъ Келлеръ, лѣкаръ, приехалъ ко мнѣ.

П: 8. В ночи холодно, в день ясно і тепло. Посля обѣда Василь Демяновичъ Рубецъ быль у мене.

9. В ночи холодно, день на перемѣнѣ. У Василя Демяновича Рубца родился синъ Николай і я у вечеру быль у него.

10. В ночи хмарно, в день перемѣнчиво, стороною быль градъ і перунъ. Я рано крестиль у Ва-

силя Демяновича Рубца сина Николая і обѣдали в него. Посля обѣда поехалъ я і лѣкаръ, і Бриферскій в Стародубъ.

11. В ночи холодновато, в день тепло і стороною дожчъ. Обѣдалъ я в Михайла Ширай, і Михайло Миклашевскій, і еще были там же, а у вечера у Прожиги.

12. В ночи тепло і в день очень тепло. Рано виехаль я з Стародуба і обѣдалъ в Соловѣ в Ширай. С нимъ разщитался: на нему осталось 3 рубля 25 коп. На ночь приехалъ я в Брахловъ.

13. В ночи тепло, в день тепло, ясно. Іс комисаріята топалскаго получилъ 900 рублей, іс которихъ Прокопу Красовскому далъ 815 руб.

14. В ночи ясно і тепло і в день тепло. Рано быль я на Ірпѣ⁵⁷² і Любечанахъ⁵⁷³, а посля обѣда у Василя Рубца на христинахъ, где були Иванъ Михайловичъ Рубецъ з женою, старая Костиха і противче.

Зеленіе свята.

П: 15. В ночи хмарно, в день тепло і ясно. Обѣдала у мене панѣ Демянова Рубцева і Василь Демяновичъ Рубецъ, а посля обѣда пришелъ Семенъ Рубецъ і попъ Бриліокъ.

16. Ночь теплая, пріятная, день ясній, жаркий. Рано приехалъ Михайло Лашкевичъ, Михайла Степановичъ Ширай з зятемъ Иваномъ Галецкимъ і дочерми: Анною і Катериною; Иванъ Михайловичъ Рубецъ з женою, Потапъ Багинскій з женою, Василь Демяновичъ Рубецъ і попи: ропскій, любечанскій, бровницкій і брахловскій. Обѣдали і вечерали у мене і попили.

17. Ночь ясная і пріятная, день ясній, жаркий.

18. Ночь ясная, пріятная, день жаркий. Сего дня греблю в Брахловъ размѣраль і Михайла майстеръ пришоль на работу. У вечеру отецъ Иванъ Плосконній приехалъ і возній Неровній.

19. Ночь пріятная, день жаркий. Возній ездиль к Рубцу Констевичу за Гуцинімъ. Сады такъ сильно цвѣли, что на яблоняхъ і дуляхъ листя не было видно. Вишнѣ умѣрітелно, а сливи ничево.

20. Ночь пріятная і день жаркий. Сего дня начали сѣять горохъ, ячмень і овесъ.

21. Ночь жаркая і день жаркий. Рано приехалъ Данило Цеклинскій і привезъ газети і обѣявиль, что Илія Василевичъ поехалъ в армѣю мая 9 дня, а у вечеру Николай Лашкевичъ приславъ лѣкарство.

П: 22. Ночь жаркая, день жаркий, да быль і дожчъ з силнимъ громомъ і блискавицею і вѣхромъ. Посля обѣда ездили мы всею семею

⁵⁷² Хутор на речке того же имени, Новозыбков[ского] у[езда].

⁵⁷³ С[ело] Новозыбков[ского] у[езда].

до криницѣ подъ Ропскѣ⁵⁷⁴ і заездили в Любечане к Шаблицкому.

23. Ночь приятная, день на перемѣнѣ з громомъ і дожчемъ. Сегодня я началь лѣкарства принимать.

24. Ночь холодная, день на перемѣнѣ. Сегодня начали работники около брусся работать. Аліона Онисифоровна⁵⁷⁵ приехала. От Трифановского человѣкъ нарочній привезъ писмо о алтиновской почтѣ.

25. Ночь холодноватая, день жаркій і приятній. Отецъ Иванъ Плосконній рано поехалъ, і я до Трифановского отписаць. Посля обѣда зачали палѣ на греблѣ бытъ і сѣмнадцать паль убили. Посля обѣда приехалъ Михайла Михайловичъ Рубецъ і Федоръ Лашкевич і Данило Цеклѣнскій.

26. Ночь приятная, день жаркій. Рано поехалъ Рубецъ і Лашкевичъ. Посля обѣда виехалъ я в Погарь і со мною Бриферскій, жена опровожала до Галагановки, где і ночеваль.

27. Ночь свѣтлая, приятная, день жаркій. Посля обѣда была Татяна Павловская і Палага Косовичка.

28. Ночь свѣтлая, день свѣтлій, жаркій. Я з Бриферскимъ поехали рано з Галагановки і приехали в Михалчину слободу, где і ночевали.

П: 29. Ночь свѣтлая, приятная, день жаркій, стороною дожчъ і громъ. Посля обѣда виехалъ я з слободи і приехалъ на ночь в Погарь, где заставъ і Василя Ивановича Губчица в моемъ домѣ.

30. Ночь приятная і сторонами дожчикъ, і в день громъ і дожчикъ. Рано отправилъ Атроха в Почепъ к Лобисевичу і протопопъ Телеснѣцкому за денгами за пенку. Обѣдало у мене много.

31. В ночи громъ і стороною дожчъ, день жаркій, ясній. Рано отправилъ коляску і кибитку домой.

1771 года мѣсяцъ іюнь.

1. В ночи хмарно і сторонами дожчъ, день жаркій. Обѣдалъ у мене войть новгородскій. Рано получилъ писмо от Лобисевича і протопопѣ, что денегъ нѣть при экономії. Я писаць до Максима в Михалчину Слободу, чтобы перебранніе денги прислаць.

2. В ночи хмарно, день ясній с перемѣнною. Губчицъ і Тамиловскіе у мене попили ладно пива аглицкого.

⁵⁷⁴ Около м. Нового Ропска, на берегу речки Прудца, есть довольно живописное место, где из-под глинистой подпочвы выходит много ключей. На главном из них с незапамятных времен имеется небольшая деревянная «каплица», в которой помешаются старые иконы, покрытые обыкновенно полуистлевшими от погоды «рушниками». Сюда-то весною, большую частью по праздникам, ходят на прогулку не только жители местечка, но, как видно из дневника, и жители соседних сел. Прогулки эти до настоящего времени имеют некоторый северно-религиозный оттенок, хотя от приходящих трудно добиться каких-либо определенных ответов по этому поводу. Жители Ропска раз в год приглашают священника и отправляются крестным ходом на водосвятіе к «кринице». Приходящие к «кринице» пьют из нее воду, умываются. Дальше в дневнике упоминается, что семья Лашкевича ездила к кринице даже в октябре.

⁵⁷⁵ Ясонпольская, урожд. Лашкевичева.

⁵⁷⁶ Косач. [Насправді йдеться про Степана Опанасовича Федоровича (див.: Лазаревский А. Описание старой Малороссии. Т. 1: Полк Стародубский. Киев, 1888. С. 92). — Е. К.]

⁵⁷⁷ Жена Михайла Васильевича Губчица.

3. В ночи холодновато, в день сторонами дожчъ, но на перемѣнѣ увесь день. Василь Ивановичъ Губчицъ рано поехалъ домой, а послѣ обѣда я з Бриферскимъ виехалъ в Стародубъ на ночь, куда і жена у вечеру приехала.

4. В ночи холодно і в день холодно. Посля обѣда ходиль я в лавкахъ. У вечеру бытъ у мене писарь полковой Степанъ Федоровичъ⁵⁷⁶ і я купиль у войта стародубовскаго Гроздѣнскаго коляску за сѣмдесять пять рублей.

П: 5. В ночи холодно, в день умѣренная теплота. Рано бытъ у мене Михайло Ширай з Сороками. Посля обѣда ходиль я з женою і дѣтми на ярманокъ і я самъ бытъ в Іскрицкого і асигнацію за прошедшую чверть получиль, а ему четыре гарци вина даль.

6. В ночи дожчикъ, в день ясно, сторонами дожчъ. Рано купиль я у Федосея Коробова мѣдѣ двадцать пудъ і 24 фунта по одинадцати рублей пудъ. Заплатиль денегъ 50 рублей і 60 копѣекъ, а остался долженъ 176 рублей, і онуя мѣдь отдалъ Барлу котляру в работу на казани. Рано і жена ходила по ярманку. Обѣдалъ у мене Петръ Губчицъ і еще послѣ обѣда жена поехала в Брахловъ, а я на ночь приехалъ в Погарь.

7. В ночи приятно і ясно, в день ясно і сторонами дожчъ.

8. В ночи дожчикъ і в день громъ і дожчикъ. Посля обѣда приехалъ і бытъ у мене Павель Ивановичъ Миклашевскій.

9. В ночи дожчикъ, в день на перемѣнѣ. Рано поехала Марфа Артемовна Губчицева⁵⁷⁷, которая ночевала в дворѣ Пѣсоцкого. Миклашевскій з Юркевичемъ презентовали замѣнніе писма в судѣ на Чемерисовку і Полѣсе. Василь Ивановичъ Губчицъ при писмѣ прислаць 9 кожъ, а я ему послалъ 1800 таранѣ і до него приложиль писмо к Лобисевичу о денгахъ за пенку.

10. Ночь з дожчемъ, холодная, день болшъ дожчистій, холодноватій. Посля обѣда виехалъ я з Погару і приехалъ на ночь в Брахловъ.

11. Ночь холодная, день вѣтреній, солнечній. Сегодня начали греблю сипать.

П: 12. Ночь холодная, день вѣтреній і ясній. Посля обѣда виехалъ я в Стародубъ на ночь.

13. Ночь тихая, ясная і воздухъ благорастворенній. День ясній, очень жаркій. Каша привезъ

два полкаретки і шесть хомутовъ со всѣмъ на-
боромъ за 310 рублей. З Иваномъ Мойсѣевимъ
я разквитовалъ. На ночь виехалъ в Погаръ.
От Ивана Андрѣевича Миклашевскаго получилъ
180 червонцовъ.

14. Ночь приятная, стороною громъ і дожчъ,
в день холодно. У вечеру приехалъ Федоръ
дядко⁵⁷⁸.

15. В ночи холодно і в день холодновато. Се-
годня обѣдалъ у мене Миклашевской і много,
і онъ сегодня з виписю отправилъ.

16. В ночи холодновато, день теплій, сторона-
ми дожчъ. Сегодня обѣдали Лашкевичи.

17. Ночь холодноватая з дожчикомъ, в день
градъ большой, стороною дожчъ, ноувесь день
на перемѣнѣ. Посля обѣда разехалися Лашкевичи,
а я з Федоромъ Анисифоровичемъ на ночь
приехали в Михалчину Слободу.

18. Ночь теплая, хмарная, день ясній, жаркій.
Рано пріехалъ Алексѣй Степановичъ Сулима і Да-
нило Цеклинскій. Я послалъ в Шептаки Антона
Дембровскаго для преему 1001 рубля за пенку.

П: 19. Ночь хмарная, теплая, день жаркій,
свѣтлій, сторонами дожчъ і громъ. Посля обѣда
Цеклинскій поехалъ в Глуховъ, а я на ночь в Погаръ,
где в своеімъ домѣ засталъ Михайла Губчица.

20. Ночь з дожчикомъ, день ясній, жаркій. Се-
годня обѣдала у мене Тамиловская і еще много.

21. Ночь теплая, день теплій. Рано поехалъ
Михайло Губчицъ.

22. Ночь теплая, день ясній. Сегодня привез-
ли 1001 рубль з Шептаковъ за пенку. Я посыпалъ
до Полѣтики, чтобы прислать за денгами ему до-
водячихъ за пенку 263 рубля 50 коп., но его дома
не было.

23. Ночь теплая, день на перемѣнѣ. Посля обѣ-
да от Полѣтики получилъ писмо о денгахъ, чтобы
сребренніе дать, на что я отписалъ, что нетъ.

24. Ночь хмарная, день з дожчемъ холоднова-
татій. Посля обѣда виехалъ я з Погару, обѣдав-
ши в отца Ивана Плосконного. На ночь приехалъ
в Гарцевъ.

25. Ночь хмарная, день холодній з вѣтромъ
і дожчемъ. На обѣдъ приехалъ я в Стародубъ,
расплатился за коляски і за все в Стародубѣ.

П: 26. Ночь з дожчемъ, в день силній дожчъ.
Посля обѣда поехалъ я в Брахловъ на ночь, і со-
мно Федоръ Онисифоровичъ.

27. Ночь хмарная, день на перемѣнѣ. Рано ви-
ехалъ я з Брахлова, обѣдалъ в Левоновцѣ, а на ночь
приехалъ в Михалчину Слободу, где засталъ
Ілю Василевича, Агафію Давидовну і Уманца,
определенного в Погарскій магістратъ.

28. Ночь приятная, день на перемѣнѣ.

29. Ночь приятная, в день жарко, стороною
дожчъ. Посля обѣда ездили проежчатся в круглой
лесокъ.

30. Ночь пріятная, в день жарко, стороною
дожчъ.

Мѣсяцъ іюль.

1. Ночь холодноватая, пріятная, день ясній,
жаркій. Рано виехали з слободи і обѣдали в Гала-
гановцѣ, а на ночь приехали в Брахловъ.

2. Ночь пріятная і день ясній, жаркій.

П: 3. Ночь пріятная, день жаркій. Сегодня
обѣдали у мене Василь Рубецъ і Григорій Рубецъ
з женою і дочерми.

4. Ночь пріятная, день очень жаркій. Я не
очень здоровъ быль. Писма получени о взятії
второю армією Перекопа.

5. Ночь хмарная, стороною дожчъ, день жар-
кій. Сегодня обѣдали в Істобкахъ в Григорія Ан-
дрѣевича Рубца, где были Федоръ Дублянскій,
Григорій Гаевскій, Василь Рубецъ і Михайло
Рубецъ.

6. Ночь теплая, день с перемѣною. Посля обѣ-
да ездили мы всѣ в Ірпу і Любечане.

7. Ночь теплая, день жаркій. Рано поехалъ Ілія
Василевичъ і Агафія Давидовна в Гарцевъ. Посля
обѣда поехали Максимъ і Федоръ Лашкевичи
в Ситую Буду. Отецъ Иванъ Старорожскій быль
з зятемъ Горбачевскимъ і я чрезъ его к подсудку
писаль. Писарь Пѣсоцкій⁵⁷⁹ посля обѣда жъ по-
ехалъ в Погаръ.

8. Ночь з дожчемъ, день весма жаркій
і дожчъ з громомъ. Уговорился мелникъ Максимъ
на ставъ і клѣтку.

9. Ночь жаркая з дожчикомъ, день хмарній
з вѣтромъ.

П: 10. Ночь хмарная і строною дожчъ, день
с перемѣною. Посля обѣда, на ночь виехалъ я
в Стародубъ і вечераль в Онисихи⁵⁸⁰ старой.

11. Ночь теплая, день жаркій. Рано быль
у мене Михайло Ширай і Иванъ Сорока. Я обѣ-
далъ в Ширая, куда і много поприходило, і пили
по причинѣ родившоїся в дочери его, Галецкой,
дочки. На ночь виехалъ я в Гарцевъ.

12. Ночь теплая, день жаркій. Посля обѣда ез-
дили в Дедюки і попили.

13. Ночь хмарная, в день силній і почти без-
преривній дожчъ. Рано поехалъ я в Стародубъ.
Посля обѣда приехалъ і дядко Федоръ і протчие,
і трактовали о мири.

14. Ночь с силнимъ вѣтромъ і дожчемъ, день
холодній і дожливій. Рано тожъ о мѣру гово-
рили, толко не сойшлись. Я обѣдалъ с протчими
в Олесѣ⁵⁸¹, а на ночь приехалъ в Брахловъ.

⁵⁷⁸ Федор Семенович Лашкевич, войсковой товарищ, затем полковой хорунжий.

⁵⁷⁹ Погарский, Иван Климантьевич.

⁵⁸⁰ Дядина автора, жена Онисифора Семеновича Лашкевича.

⁵⁸¹ Вероятно, Елена Онисифоровна Яспольская, двоюродная сестра автора, вдова.

15. Ночь холодная, день ясний, стороною дождь. Конопль по городамъ открытии совсѣмъ поломило.

16. Ночь холодная, утро приятное. После обѣда дождь. Мойсей Сухаревъ отдалъ деньги почтовые 220 рублей.

П: 17. Ночь вѣтреная, сторонами дождь, день свѣтлый. У вечеру приехалъ Иванъ Григорьевичъ Галаганъ.

18. Ночь свѣтлая, день холодноватий. Рано приехалъ Василь Максимовичъ Корсакъ и с Погару приехалъ Федоръ Барлуи.

19. Ночь свѣтлая, день ясний, жаркий. Рано поехали я з женою і швагромъ і дѣтми в Гарцевъ. Обѣдали на Плоскомъ, а на ночь приехали в Гарцевъ. Тамъ застали: Петра, Михайлу, Василя, Федора Губчицовъ і прочтіхъ, а Корсакъ рано поехалъ в Симеоновку⁵⁸².

20. Ночь синая, день дожливий і погода весма мокрая і холодная. Сей день попили средевенно.

21. Ночь синая і день холодній, сирій. А сей день попили полулуче.

22. Ночь синая і день сирій. Рано виехали я з женою і швагромъ з Гарцева. Обѣдали в Стародубѣ. После обѣда ходили в лавкахъ. Видѣлись з Шираемъ, Миклашевскимъ і прочтими, а на ночь приехали в Брахловъ.

23. Ночь ясная, день з утра хмарень, а послѣ обѣда ясний і жаркий. В банѣ мились. После обѣда ездили в поле, і мое жито начали жать.

П: 24. Ночь ясная с великимъ туманомъ, день ясний, стороною дождь. Обѣдали Василь Рубецъ, а у вечеру быль Григорій Рубецъ з женою.

25. Ночь ядреная, день пасмурний, холодній з осѣннимъ дожчемъ. После обѣда ездили я з швагромъ в Істобки к Григорію Рубцу. У вечеру приехалъ Барлуи з комисїи расколничей с тѣмъ, чтобъ присилатъ туда повѣренного.

26. Ночь ядреная, день жаркий, сторона ми дождь. После обѣда виехала жена і швагеръ на Україну, і я опровожавъ ихъ до Галагановки. Тамъ ночевали.

27. Ночь ядреная, день холодноватий. Рано поехали мы всѣ в Симионовку к Корсаку на обѣдъ, а по обѣдѣ жена з дѣтми і братомъ поехали в путь, а я, получа ізвѣстіе, что Долинскій із женою приехалъ в Брахловъ і дожидается мене, поехалъ в Брахловъ на ночь з Савою Павловичемъ Гузовскимъ і Николаемъ і Федоромъ Лашкевичами.

28. Ночь ядреная, день ясний, но сторонами дождь.

29. Ночь хмарная, день холодній, вѣтреній на перемѣнахъ. Рано Долинскій з женою поехали в Гарцевъ, а Николай Лашкевичъ в Стародубъ.

30. Ночь ясная, ранокъ хороший, а послѣ увесь день на перемѣнѣ. Только жито жали.

П: 31. Ночь ясная і день ясний. Обѣдали я і еще много у Михайли Якимовича Рубца на християнахъ унука его Михайли, которому восприемники были Василь Константіевичъ Рубецъ, да Татяна Григоріевна Рубцовна.

Мѣсяцъ августъ.

1. Ночь ясная і день жаркий, ясний, а стороною дождь. Гузовские послѣ обѣда поехали в Стародубъ. Василь Ivanovich Губчицъ прислали родинній хлѣбъ за новорожденного сына Ілію.

2. Ночь ясная і день ясний, приятній. Рано приехалъ Данило Цеклѣнскій з Глухова і привезъ копію рѣшенія по дѣлу Марфи Ivanovn⁵⁸³ з Маркевичкою. Я цѣлій день быль подля женцовъ, — жито і пшеницу жали.

3. Ночь ясная, утро жаркое, в день дожчикъ з вѣтромъ і солнце. Сегодня жито дожали на сей сторонѣ.

4. Ночь ясная, день ясний, жаркий. Рано приехалъ Компанѣцъ з Гарцева с писмомъ, что Ілія Василевичъ болень от суботи, я потому рано і поехалъ в Гарцевъ на подводахъ і приехалъ на ночь в Гарцевъ, засталь болного і с нимъ Долинского і сестру.

5. Ночь пасмурная і день з дожчемъ. Сегодня у брата параксизъ быль силной. Лѣкаръ ездилъ в Стародубъ, по причинѣ якобы появившоїся тамъ чумѣ.

6. Ночь холодная, день на перемѣнѣ, а болше дождь. У вечеру приездилъ отецъ Иванъ Плосконій с Погары.

П: 7. Ночь свѣтлая, а день на перемѣнѣ, а болше дождь. Сегодня братъ принималъ рвоте і жовтяници на нему показались. Уманецъ і Плосконій поехали в Погарь, і Покорскіе приездили і поехали.

8. Ночь пахмурная і день болшою частію дожливій. Рано Витковичъ прислали ко мнѣ восемнадцать книгъ і я к нему отписовалъ.

9. Ночь пахмурная і день холодній с дожчемъ. После обѣда Долинскій і сестра поехали на ночь в Платковъ⁵⁸⁴. Покорскій приежчалъ. Братъ імѣль не очень силний жаръ і началъ пить декоктъ.

10. Ночь з болшимъ вѣтромъ і дожчемъ, день сирій. После обѣда приехалъ опять Долинскій і сестра.

11. Ночь холодная з дожчемъ, день также дожливій. В ночи приехалъ докторъ Павлюсонъ з Нѣжина, где моровое повѣtre, да і у Стародубъ проявилось. После обѣда приехалъ Федоръ Губчицъ з женою.

⁵⁸² Имяне Корсака, ныне mestечко Новозыбковского уезда.

⁵⁸³ Родная сестра автора.

⁵⁸⁴ Деревня Стародубского уезда.

12. Ночь холодная, день на перемѣнѣ. Долѣнскій, сестра і я поехали з Гарцева. Обѣдали на Плоскомъ. Заежчали к Шираю в Солову, а на ночь приехали в Брахловъ.

13. Ночь холодная, день с перемѣною. Рано присыпалъ Вилѣнскій, что комиссія с воронковцами о спорныхъ грунтахъ хочетъ быть 20 дня сего мѣсяца. Я к нему отписаль, чтобы обождали, і римской історіи послалъ 8 томовъ. Сегодня жито окончили жать, которого нажато в Брахловѣ на Клину і на Задорожю 280, на Евтуховѣ 150, на церковищи 19, за рѣкою от дороги 210, в Галагановѣ подля гаю 164, в Ирпѣ 80, в Любечанахъ подля криницѣ на десяти чверткахъ 282, в Желѣзномъ Мостѣ 31, а всего копъ жита 1220 копъ, пшенициѣ на Евтуховѣ 24, под гаемъ 6, в Галагановѣ 6½, а всей...

П: 14. Ночь холодноватая, хмарная, день ясній, хороший. Обѣдалъ у мене Василь Рубецъ. Сегодня яблоки в саду обтрусили.

15. Ночь ясная, хорошая, день ясній, жаркій, хороший. Рано приездили воронковци⁵⁸⁵ для миру, но отложили до слѣдующаго четверга. Рано поехали: Григорій Карповичъ і сестра, і я с ними в Ломаковку⁵⁸⁶ к Рубцу на обѣдъ, где і службу слухали. Тамъ была Топалнѣцкая, Реишиха і еще дегто. А на ночь приехали в Галагановку і с нами попъ брахловскій.

16. Ночь пріятная, утро хорошое. Посля обѣда под вечеръ громъ і дожчъ. Рано поехали Григорій Карповичъ і сестра в Пекаревъ⁵⁸⁷, а я началъ в Галагановѣ передъ дворомъ греблю сипать.

17. Ночь ясная, день ясній, сторонами дожчъ. Быть у мене Іванъ Павловскій. Старосту галагановскаго щитали.

18. Ночь ясная, день ясній, подъ вечеръ дожчъ. Посля обѣда виехалъ я з Галагановки, заездилъ в Воронокъ, а на ночь приехалъ в Брахловъ.

19. Ночь з дожчемъ силнимъ, день перемѣнчиватій. Посля обѣда приездили воронковци с тѣмъ, что они мнѣ уступаютъ свою часть в Брусѣ⁵⁸⁸, а к окончанію срокъ положили сентябрь 1-е.

20. Ночь хмарная без дожчу, день перемѣнчиватій. По ранемъ обѣду поехалъ я чрезъ Воронокъ, Княжую, Картушинъ, Дѣдовъ, Левенку в Гарцевъ⁵⁸⁹ на ночь приехалъ; засталъ Ілю Василевича от болѣзни свободившагося.

П: 21. Ночь холодная, день холодноватій. Рано приехалъ Павель Кириловичъ Лобисевичъ з женой, із швагромъ і дѣтми, і отецъ протопопъ Тен-

леснѣцкій, і вѣсть привезли, что ихъ сіятелства рейсхъ графъ Алексѣй Григоріевичъ Разумовскій і графиня Екатерина Ивановна, сожителница графа Кирили Григоріевича Разумовскаго, померли прошлого іюля 8 (графъ). У вечеру Федоръ Губчицъ з Стародуба приехалъ і обявилъ, что моровая болѣзнь тамъ усиливается.

22. Ночь холодная, день на перемѣнѣ. Рано поехаль Лобисевичъ, а посля обѣда Губчицъ, а у вечеру Покорскій.

23. Ночь холодная, перемѣнчиватая, день без дожча. На обѣдъ приездили Іванъ Покорскій з женою і Федоръ Домонтовичъ з женою.

24. Ночь холодная і день холодноватій. Рано виехалъ я з Гарцева і приехалъ на ночь в Брахловъ. Черезъ Стародубъ ехаль, тамъ чума усилилась. Дома получени писма от Долѣнскаго, что в Нѣжинѣ силній моръ. Павель Ивановичъ Миклашевскій умеръ сей день.

25. Ночь с теплякомъ, день ясній, хороший. Сей день расколщики пошли на границу к Вишкову⁵⁹⁰ противъ кофидератовъ, которое собрались напасть на границы россійскіе.

26. Ночь холодная, день ясній, приятній. I послѣдніе расколщики пошли противъ конфидератовъ. Отправиль в Гарцевъ хамути при писмѣ к Іліи Василеевичу, і в Погарь к отцу Івану 10 рублей, і к Писоцкому писаль. Моисея послалъ в Галагановку, чтобы с Косовичемъ щеть сняли з старости Андрѣя Данченка, і уволниль его от службы. Самъ я ездиль в поле, где пашутъ. У вечеру Михайло Лашкевичъ заехалъ і ночевалъ.

27. Ночь ясная, теплая, день ясній, теплій. Слухъ умножился о нападеніи от конфидератовъ, но подленного ізвѣстія не было. Гречки познѣе пропали от морозу.

П: 28. Ночь ясная, холодноватая, день ясній, пріятній. Обѣдали у мене Василь і Семен Демяновичи Рубци. Сей день начали сѣять у мене жито і пшеницу. На ночь я приехалъ в Ирпу.

29. Ночь пріятная і день сухій, пріятній. На службу ездиль я в Бровничі⁵⁹¹ і обѣдалъ в Потапа Багинскаго.

30. Ночь пріятная і день ясній, вѣтреній. Рано заездилъ в Любечане, а на обѣдъ пріехалъ в Брахловъ. Писмо написаль к Долинскому чрезъ медведовцевъ о серебрѣ і козлинахъ.

31. Ночь хорошая, день вѣтреній і сторонами дожчикъ. Сегодня расколщики воротились от границы, а конфидерати Гомля ограбили і пошли далше в Полщу.

⁵⁸⁵ Жители посада Воронка, Стародуб[скаго] у[езда].

⁵⁸⁶ С[ело] Стародуб[скаго] уезда.

⁵⁸⁷ Село на р. Сейме, Сосницкаго уезда.

⁵⁸⁸ Брус — хутор Стародуб[скаго] у[езда], на речке того же имени.

⁵⁸⁹ Все пять Стародуб[скаго] у[езда].

⁵⁹⁰ Село Новозыбковскаго уезда.

⁵⁹¹ Село Новозыбковскаго уезда.

Мъсяцъ сентябрь.

1. Ночь хмарная, день вѣтреній, под вечеръ дожчъ. Князь Мещерскій 28 августа пріехалъ і за-перъ городъ Стародубъ по причине чуми.

2. В ночи силній дожчъ, день на перемѣнѣ. Я ездилъ в Солову к Шираю на обѣдъ, а на ночь пріехалъ в домъ. Рано Яндкуль стрій от мене поехаъ.

3. Ночь теплая, хмарная, день на перемѣнѣ, а у вечеру силній дожчъ. За водку французкую Арсенію Сухареву і Довгаренку за полутарную бочку заплатилъ 165 рублей.

П: 4. Ночь хмарная з дожчемъ і день на перемѣнѣ. Обѣдали у мене Василь і Иванъ Рубци.

5. Ночь з дожчемъ, день на перемѣнѣ. Посля обѣда послалъ в Пекаревъ Ефима с писмами к Долинскому, чтобы пріездилъ для миру с Гудовичемъ, да і чтобы переслать мое писмо к женѣ.

6. Ночь хмарная, день на перемѣнѣ. Корсакъ прислалъ клубникъ корѣнія і левкой, что заразъ і посажено. Ілія Василевич прислалъ писмо, чтобы я приехалъ в Михалчину Слободу.

7. Ночь синая, день такій же. Рано виехалъ я з Брахлова і приехалъ в Михалчину Слободу. Засталь тамъ Ілію Василевича і Агафію Давидовну.

8. Ночь холодноватая, день на перемѣнѣ. У вечеру пріехали Алексѣй Уманецъ і отецъ Плосконній, а рано Ілія Василевичъ быль очень сердитъ на ж[ену] с[во]ю.

9. Ночь холодноватая, день на перемѣнѣ. Татяна Павловская на обѣдъ пріехала.

10. Ночь пахмурная, день на перемѣнѣ. Посля обѣда Ілія Василевичъ з женою поехалъ в Глуховъ, а я в Галагановку на ночь, а Уманецъ і отецъ Плосконній в Погаръ. Я отцу Ивану даль на дрова 10 рублей, да в позику салѣ 30 руб., да прежде ему салѣ в Брахловѣ даль 20 р. і так салѣ 50 позичено.

П: 11. Ночь холодноватая, день на перемѣнѣ. Обѣдали у мене Максимъ Косовичъ, Иванъ Павловскій. У обѣда получилъ писма от Долѣнскаго і от жени. На ночь приехалъ в Брахловъ і засталъ, что і сестра Марфа Ивановна приехала вчера в Брахловъ.

12. Ночь холодноватая, день солнечній, да холдній. Писаль до Михайли Степановича Ширай о сездѣ, і онъ отписаль ко мнѣ, что о томъ писаль к Гудовичу.

13. Ночь свѣтлая, день холдній. Рано поехалъ Федоръ Онисифоровичъ в Ситою Буду⁵⁹² к Рубцу. Юркевичъ Петро приехалъ для продажи футора.

14. Ночь холдній, а свѣтомъ дожчъ і холдно, і увесь день дожчъ і холдно. Герасима послалъ осматривать футора. Иванъ Зятчанокъ і груши привезъ і газеты.

15. Ночь холдній і день холдній з осѣннимъ дожчемъ.

16. Ночь хмарная, день хмарній і сторонами дожчъ.

17. Ночь холдній з дожчемъ і рано очень дожчливо, і день такій. Писмо писал до Михайли Степановича о почтѣ і о дѣлѣ сестриномъ. От его получиль, чтобы к нему приехать.

П: 18. Ночь дожчливая, день на перемѣнѣ, холдній. На обѣдъ я пріехалъ в Солову, где засталъ Андрея Василевича господина Гудовича, а у вечеру тудажъ пріехалъ Иванъ Ивановичъ Бороздна і почевали тамъ, і о дѣлѣ сестриномъ трактовали.

19. Ночь холдній, а под свѣтъ дожчъ, день на перемѣнѣ, холдній. Рано приехалъ тудажъ Иванъ Завадовскій, а посля обѣда я поехалъ домой.

20. Ночь холдній, синая, день на перемѣнѣ, холдній. Писма послалъ к Долинскому з чорними росписками о миру. Обѣдали у мене Андрей Василевичъ Гудовичъ, Михайло Степановичъ Ширай, Иванъ Василевичъ Завадовскій, а посля обѣда поехали в Солову.

21. Ночь холдній, день хмарній, но без дожча. Прокопу Красовскому за юфти заплатилъ сѣмнадцать рублей, да приказъ ему даль до Мойсея Сухарева, чтобы на станъ кролевецкій даль двѣстѣ сѣмдесятъ рублей. Михалчинского чловѣка отпустиль, который привозиль газети і срази печеніе.

22. Ночь свѣтлая, тихая, день с перемѣною. Посля обѣда отправилъ Андрея Лемеша в Сокиринци к жене і чрезъ него писаль писма к тестю, жене, брату, і послалъ тестю пару курей цесарскихъ і водки французкой 12 квартъ, а к жене писаль, чтобы ехала домой; к Долинскому писаль, чтобы сюда приездилъ.

23. Ночь свѣтлая і очень большой теплякъ, день на перемѣнѣ, а у вечеру силній дожчъ. Рано поехалъ Коловрѣзъ і козакъ с нимъ в Пекаревъ.

24. Ночь хмарная, в день поболѣшъ дожчу. От ненастя такъ в рѣцѣ води подбыло, что і з береговъ вишла.

П: 25. Ночь хмарная, синая, день вѣтреній, на перемѣнѣ. Посля обѣда виехалъ я в Погаръ і почеваль в Андрѣйковичахъ⁵⁹³.

26. Ночь ясная з морозцемъ, день на перемѣнѣ, холдній. На обѣдъ пріехалъ в Погаръ, а у вечеру пріехалъ Михайла Василевичъ Губчицъ. Сей день кончилось моей женитбы тринадцать лѣтъ с 1758 года.

27. Ночь синая, холдній, день сирій же і холдній.

28. Ночь синая, і день сирій, холдній. Посля обѣда быль я с протчими в подсудка Соболевскаго.

29. Ночь синая і день на перемѣнѣ. Писаль писмо в Глуховъ к Іліи Василевичу о печахъ чрезъ конюшаго Ивана.

⁵⁹² Село Новозыбковскаго уезда.

⁵⁹³ Село Стародубскаго уезда.

30. Ночъ синая, день на перемѣнѣ, холодній. Посля обѣда виехаль я з Бриферскимъ в Брахловъ і ночевали в Андрѣйковичахъ.

Мѣсяцъ октябръ.

1. Ночъ холодная, день на перемѣнѣ. На обѣдъ приехаль я в Брахловъ і обѣдалъ с протчими у Василя Демяновича Рубца. У вечеру приехала ко мнѣ Марина, Ганна Онисифоровна і Федоръ с ними.

П: 2. Ночъ холодная і день холодній. Сегодня обѣдали у мене Михайло, Іванъ і Василь Рубци и еще дегто, і пяни были.

3. Ночъ холодная і день холодній. Посля обѣда Михайла Михайловичъ з женою поехалъ домой, і я с протчими провожали до Любечанъ. У вечеру от Долѣнскаго писма получилъ.

4. Ночъ холодная, день ясній. Писмо писаль в Пекаревъ к Григорию Карповичу і послалъ тысячу рублей.

5. Ночъ холодная, день хмарній, а у вечеру дожь. Писмо писаль к господину Гудовичу о мыру і чрезъ Шлапака послалъ. Николай Лашкевичъ поехалъ рано домой.

6. Ночъ теплая, день теплій, ясній. Я із сестрою і протчими ездили на Ірпу обѣдать, а оттуль до криници заездили, а на ночь приехали в Брахловъ.

7. Ночъ теплая і перед свѣтомъ силній дожь, день на перемѣнѣ. Шлапакъ рано приехаль з Івантенокъ⁵⁹⁴, Гудовича не засталъ дома, а сказали, что поехалъ на Полѣссе⁵⁹⁵.

8. Ночъ свѣтлая, день ясній, холодноватій. Получилъ от Михайли Степановича Ширая писмо, что Гудовичъ приехалъ з Полѣсса.

П: 9. Ночъ ясная, тихая, утро пріятное, день ясній. Посля обѣда виехаль я з Брахлова і ночеваль в Галагановцѣ.

10. Ночъ ясная с утреникомъ, день теплій, ясній. У вечеру приехалъ в Погарь і в себе засталъ Василя Ивановича Губчица.

11. Ночъ ясная с утреникомъ, у вечеру дожчикъ. Обѣдало у мене много.

12. Ночъ хмарная, синая, день сухій, свѣтлій. У вечеру урядники были у Алексія Федоровича.

13. Ночъ ясная, холодная і день ясній. Рано былъ от Гудовича управитель, чтобы я ехаль в Івантенки. А посля обѣда писаль я писмо к сестрѣ в Брахловъ, чтобы она ехала домой или ожидала ізвѣстія, і на той подводѣ послалъ 5 пудъ 10 фунтовъ лою і кушъ парѣчокъ. Михайло Губ-

чицъ пріехалъ в Погарь. Майстратскіе у вечеру пяни были у Уманца.

14. Ночъ ясная і день ясній, холодній. Писарь Гудовичевъ рано приездилъ і сказалъ, чтобы я ехаль в Івантенки. Рано ізновъ были майстратскіе, а посля обѣда я з Василіемъ Івановичемъ Губчицемъ поехали і ночевали у Вялакахъ⁵⁹⁶.

15. Ночъ ясная, холодная і день ясній. Рано пріехали в Івантенки і обѣдали тамъ, а посля обѣда разехались: Губчицъ в Почепъ, а я з Семеномъ Андрѣевичемъ Миклашевскимъ в Михайловскъ⁵⁹⁷, к Якову Петровичу Галецкому⁵⁹⁸. З Гудовичемъ положились, чтобы к слѣдуючій неделѣ сестра і я приездили в Медведѣ, почему я і писмо к ней чрезъ его человѣка писаль.

П: 16. Ночъ синая, день такій. Посля обѣда пріехалъ я в Погарь на ночь і писмо получиль, что жена моя пріехала домой еще 13 числа, а сестра поехала 14 в Пекаревъ.

17. Ночъ хмараная, день ясній, сухій. Человѣка отправиль в Брахловъ. Подсудокъ прислалъ обявление, что в судѣ присудствовать не можетъ.

18. Ночъ холодная і день ясній, холодній. На обѣдъ приехалъ ко мнѣ Семенъ Миклашевскій, і попили.

19. Ночъ ясная і день такій, з умѣренною стужею. Миклашевскій обѣдалъ і поехалъ домой, а я на ночь приехалъ в Михалчину Слободу. Ларионъ Таракенокъ умеръ і погребень.

20. Ночъ ясная, вѣтреная і день ясній, холодній. Рано писаль писмо к Іліи Василевичу о комнатахъ слободскихъ. Посля обѣда виехаль я з Слободи і приехалъ на ночь в Галагановку.

21. Ночъ вѣтреная і под свѣтъ дожчикъ, день холодній. Рано виехаль з Галагановки, на обѣдъ приехалъ в Брахловъ.

22. Ночъ синая і день на перемѣнѣ, вѣтреній. Посля обѣда отправиль людей на Україну к тестю і чрезъ нихъ писмо писаль к Долинскому о пріездѣ его сюда.

П: 23. Ночъ холодная, день ясній, холодноватій. Посля обида были у мене в гостяхъ: Вилѣнська і Рубчихи. У вечеру Федоръ Лашкевичъ пріехалъ.

24. Ночъ темная і под свѣтъ туманъ, а день ясній, у вечеру морозъ.

25. Ночъ хмарная, под свѣтъ сирій туманъ, день ясній, у вечеру морозъ.

26. Ночъ хмарная, под свѣтъ дожчикъ, день на перемѣнѣ.

⁵⁹⁴ Село Мглинского уезда.

⁵⁹⁵ Под этим именем автор разумеет места в бассейне р. Ипути, нынешний Суражский и северную часть Новозыбковского уездов.

⁵⁹⁶ Вялаки (или Комаровка) — деревня Мглинского уезда.

⁵⁹⁷ С этим именем есть несколько хуторов и деревень в разных уездах. Здесь разумеется деревня Стародуб[ского] у[езда], по дороге из Погара в г. Мглин.

⁵⁹⁸ Погарский подкоморий.

27. Ночь хмарная і день увесь хмарний, сирій, блискавиця і громъ. В Ропску громъ человѣка убиль всмерть.

28. Ночь холодная, свѣтлая, день ясній. Обѣдали у мене Василь Демяновичъ Рубецъ з женою і попи, а у вечеру приехали з Левановки Павловскіе, і погуляли. З Медведей привезли ветшину, масло і плате для отсылки в Пекаревъ.

29. Ночь очень холодная, день на перемѣнѣ. У вечеру были мы у Василя Демяновича Рубца в гостяхъ.

П: 30. Ночь холодная і день холодній. Демяна Павловскаго жена родила дочку Анастасію. Посля обѣда Ефима отправилъ в Погаръ за казанами і с писмомъ к Юркевичу. У вечеру писма і газети получиль з Глухова.

31. Ночь з силнимъ морозомъ, день ясній, холодній. Рано крестили Анастасію — Федоръ Онисифоровичъ з Агафіею Степановною, моєю дочкою.

Мѣсяцъ ноябрь.

1. Ночь холодная і день холодній. Рано я з Федоромъ Александровичемъ поехали в Ірпу і тамъ ночевали.

2. Ночь холодная і день ясній, холодній же. На обѣдъ приехали мы в Брахловъ. Писма получиль з Глухова о французкой водки. У вечеру Михайла Михайловичъ Рубецъ приехалъ ко мнѣ і ночеваль.

3. Ночь ясная, холодная і день хмарний, холодній. Козаки тимоновскіе побрали гроши за проданній ими грунтъ. Рано Рубецъ поехалъ.

4. Ночь ясная, холодная, день хмарний, холодній. Писмо писалъ в Пекаревъ с посилькою ветшини. Санѣ привезли с Шептаковъ, за работу которыхъ заплатиль я 3 рубля, да за привозъ полтину.

5. Ночь ясная, день хмарний, холодній. Рано Бриферскій поехалъ в Солову, а посля обѣда Федоръ в Ситою Буду, а у вечеру приехалъ Максимъ Онисифоровичъ с кардону, около Макаровки находячогося⁵⁹⁹, і сказалъ, что в Стародубѣ легче на людей. Такоже і в Макаровци вимерло половина села, однакъ тепер нѣгто не умѣрайтъ.

П: 6. Ночь ясная і день хмарний, холодній. Печникъ Прокопъ привезли для забратя печей у Воронку, но я не велѣль братъ по причинѣ дороговизни, а велѣль свои ставить. Бриферскій приехалъ з Солови і привезъ вѣдомость, что Михайло Андрѣевичъ господинъ Миклашевскій предводителемъ в Стародубскомъ повѣтѣ і что в Стародубѣ четвертая неделя, якъ не умѣраютъ от чуми, да і что Осипъ Артемовичъ Лашкевичъ умеръ в армїї⁶⁰⁰.

⁵⁹⁹ Деревня Стародубского уезда, по дороге из Стародуба в Новгород-Северск. Здесь был охранительный кордон по случаю эпидемии.

⁶⁰⁰ Известие это далее опровергается.

⁶⁰¹ Великая Топаль, село (бывшее сотенное Стародуб[ского] полка) Новозыбковского уезда.

7. Ночь ясная, холодная, день ясній. Посля обѣда я з женою виехали в Ситою Буду к Михайлѣ Михайловичу Рубцу на ночь, а у вечеру без насъ привезли в Брахловъ і ночеваль Семенъ Федоровичъ Уманецъ.

8. Ночь вѣтреная, холодная і снѣжокъ маленкій, день ясній, холодній. Обѣдали в Рубца: я з женою, Іванъ і Василь Рубецъ, да сотникъ Рубецъ, і гуляли. У вечеру Уманецъ з Топалѣ⁶⁰¹ присыпалъ писмо, чтобъ я туда приехалъ. Я отписаль, что позно, а его просиль, чтобъ заехалъ в Брахловъ.

9. Ночь холодная і день холодній, і снѣжокъ проривался. Рано поехали на обѣдъ в Курозновъ к Івану Михайловичу Рубцу, а оттуда на ночь приехали в Брахловъ. Писма получиль от Долѣнскаго чрезъ Шлапака.

10. Ночь видная, холодная, день холодній і снѣжокъ. У вечеру приехали: з Топалѣ Семенъ Федоровичъ Уманецъ, а з Глухова Андрей Василевичъ Кvasovъ.

11. Ночь очень холодная, день холодній же. У вечеру немножко потеплѣло. Рано Уманецъ поехалъ в Глуховъ, а у вечеру Кvasovъ в Топаль.

12. Ночь холодная, день холодній.

П: 13. Ночь ясная, холодная і день холодній.

14. Ночь холодная і день холодній. Снѣгъ усю землю прикриль і можно стало хотя с нуждою саними ездить. Посля обѣда были у мене Василь Демяновичъ Рубецъ з женою і Григорій Андрѣевичъ Рубецъ з женою, і Кvasovъ у вечеру приехалъ.

15. Ночь холодная і день холодній. Посля обѣда я с Кvasovимъ в Солову к Шираю (поехали) і ночевали тамъ.

16. Ночь з силнимъ морозомъ, день также з морозомъ. Рано поехали от Ширая і приехали на обѣдъ в Брахловъ.

17. Ночь холодная і день з морозомъ і маленкимъ снѣжкомъ. Посля обѣда виехали я с Кvasovимъ на саняхъ в Галагановку на ночь.

18. Ночь з морозомъ і день такій же. Посля обѣда виехали з Галагановки і приехали в Михалчину слободу на ночь, где і писма получиль от Іліи Василевича с присилькою оливи, і о покупки олѣї, і о хлѣбѣ, а от Афанасія — о присильки ему хлопца і газети прислалъ.

19. Ночь з умѣреннимъ морозомъ, день холдинѣйшій. Посля обѣда архитектор Кvasovъ виехалъ в Глуховъ.

П: 20. Ночь з силнимъ вѣтромъ, з умѣренною стужею, день тихій і умѣренній морозъ. Писма писалъ в Глуховъ к Іліи Василевичу с посилькою водки французской 20 гарцовъ і хлѣба пшеничного і к Афанасію Артемовичу. Посля обѣда виехаль я і приехалъ в Погаръ на ночь.

21. Ночь холодноватая і день холодноватий, а у вечеру отлига. Обѣдали у мене сотникъ Лобко і еще дехто. У вечеру заездилъ ко мнѣ Яковъ Петровичъ Галецкій і компанїя была хорошая. У вечеру Семена кухара Кравчикъ покололь.

22. Ночь с отлигою і день теплій. Сегодня бытъ виборъ на мѣсто подсудка Соболевскаго і выбранъ Григорій Сорока. У мене обѣдали, а посля обѣда были в Сороки вся компанїя.

23. Вночі морозъ і в день морозъ і снѣгъ. Отправиль при писмѣ к Ілії Василевичу в Глуховъ олѣй, 4410 квартиръ, купленій по 5 рублей с четвертью сотню, да за ізвозъ десяти куфъ в Глуховъ по 2 рубля с куфи — 20 рублей, да за десять порожихъ куфъ по 80 копѣекъ куфа, — 8 рублей.

24. Вночі силній морозъ і в день силній же морозъ. Обѣдали у мене протопопъ і сотникъ, і много еще, і пяни были.

25. Вночі морозъ і в день морозъ. Посля обѣда Алексѣй Уманецъ поехалъ в Глуховъ, а я з отцемъ Иваномъ Плосконнимъ на ночь в Суходоле.

26. Ночь з морозомъ, день также. На обѣдъ приехали в Брахловъ.

П: 27. Ночь з умѣреніемъ морозомъ і день та-кій. Рано часи в новій корпусъ поставили. К Шираю Михайлѣ Степановичу писмо посыпалъ о денгахъ почтовихъ, но его засталъ пяного по-силній. Арсеній Сухаревъ привезъ пороху десять пудъ і пятнадцать фунтовъ. 1 фунтъ по 17 ко ½.

28. Ночь з умѣреною стужею і в день не холодно. Рано виехалъ я з отцемъ Иваномъ Плоскон-нимъ з Брахлова. Обѣдали в Суходоли, а ночевали в Погарѣ, где і писма получиль з Глухова: от Ілії Василевича, чтобъ я приехалъ в Слободу, куда і онъ будеть, от Афанасія, — что Іосифъ живъ.

29. Ночь с туманомъ і в день таило і туманъ. У вечеру Николай Лашкевичъ ко мнѣ приехалъ, и мы всѣ были в гостяхъ в сотника погарского Якова Петровича Лобка.

30. Ночь з морозцемъ, в день холодновато. Рано Николай поехалъ домой, а в мене обѣдали сотникъ і другій. Писмо получиль от Ілії Василевича о аглицкомъ пивѣ. Порохъ продалъ Чернявцѣ по 7 рублей пудъ. Денги получать половину 10 декабря, а осталніе 25 декабря. Онъ принялъ пороху 2 пуди і фунтъ.

1771 год мѣсяцъ декабрь.

1. Ночь з морозцемъ, а день сирій. Получено ізвѣстіе, что Стародубъ свободяты от кардоновъ і что уже чума миновала.

2. Ночь теплая, сирая і день теплій.

3. Ночь теплая і день сирій, теплій. Рано я і отецъ Плосконний, і Бриферскій поехали

в Слободу Михалчину, а у вечеру туда приехалъ Алексѣй Уманецъ.

П: 4. Ночь немножко холодноватая і день з умѣреною стужею. На обѣдъ приехал Ілія Василевичъ в Слободу.

5. Ночь і день з умѣреною стужею. Я і Ілія Василевичъ ездили в Красного футортъ, а Уманецъ поехалъ рано в Погаръ.

6. Ночь холодная і день холодній. На обѣдъ пріехалъ Іванъ Жоравка⁶⁰² і с нимъ Чернацкій.

7. Ночь вѣтрена, день холодній з вѣтромъ і снѣгомъ. Рано я приехалъ в Погаръ, а у вечеру бытъ у мене Михайло Степановичъ Ширай і много.

8. Ночь з умѣреною стужею і день з метелицею. Отправиль в Брахловъ людей своихъ і черезъ нихъ самоваръ чайній, за который заплатиль 6 рублей, і двѣ чашки оловянныхъ. Да чрезъ нихъ же писаль к Василю Демяновичу о денгахъ по-чтовихъ. Сей день Косовичъ Василь у мене стала жить.

9. Ночь з умѣреніемъ морозомъ і день такій. Я с компанїею ездиль на обѣдъ в Телѣговку⁶⁰³ к Ивану Петровичу Галецкому, где бытъ Михайло Ширай⁶⁰⁴ і игуменъ Болабуха і попили хорошенко. У вечеру приехалъ ко мнѣ Федоръ Лашкевичъ. Старая Писоцкая сегодня умерла.

10. Вночі очень тепло і дожикъ і в день тепло і дожь. Сию ночь снілось мнѣ г. Петръ Первій. У вечеру бытъ я в подсудка Владимира Соболевскаго. У Беля(я) возного христини были, сина его Данили.

П: 11. Вночі дожь і туманъ іувесь день та-кій. У вечеру бытъ у мене Старосѣлскій старій. Писмо получиль от жени и хлѣби.

12. Ночь с туманомъ силнімъ і день такій же. У вечеру начало морозитъ. Обѣдали у мене Ширай і Старосѣлскій і еще много, а у вечеру і Карагинскій бытъ. Писмо получиль от Аршука о денгахъ.

13. Вночі морозецъ і в день морозъ. Обѣдали у мене Старосѣлскій, сотник, і еще много. У вечеру были всѣ в Старосѣлскаго.

14. Вночі морозъ і в день холодно. Старосѣлскій поехалъ домой. У вечеру денги привезли з Брахлова тысячу рублей.

15. Вночі морозъ, а в день легше і снѣгъ хоро-шій випаль. В обѣдніе пори послалъ я в Почепъ Аршуку тысячу рублей для покупки хлѣба Ілії Василевичу. У вечеру Петръ Василевичъ Губчицъ з женою приехали і ночевали у мене.

16. Вночі умѣреній морозъ і день з умѣреною стужею. Рано писаль писмо к Ілії Василевичу о денгахъ чрезъ кухара Федора. В домъ отослалъ чрезъ Герасима цинь і протчое. Посля обѣда поехалъ Губчицъ в Новгородокъ у вечеру

⁶⁰² Член [Малороссийской] коллегии.

⁶⁰³ Деревня Стародубского уезда.

⁶⁰⁴ Тестъ Ивана Петровича Галецкого.

получилъ я писма от Ілії Василеевича і Афанасія Артемовича.

17. В ночи умъренная стужа і маленкій снѣжокъ, день увесь з умъренною стужею. Рано я, отець Іванъ Плосконій і Алексѣй Федоровичъ Уманецъ ездили на обѣдъ до Якова Петровича Галецкого в Михайлівськъ, где застали Саву Павловича Гузовскаго і ночевали тамъ.

П: 18. Ночь і день з умъренною стужею. По обѣдѣ приехали на ночь в Погаръ, і отець Іванъ сердить быль за штани и [...].

19. В ночи морозъ з инеемъ, день также с морозомъ. Посля обида была у мене дядина Агафія, Федора Лашкевича жена.

20. Ночь с морозомъ, день с умъреною стужею. Сегодня быль в судѣ висталенъ. Обѣдало у мене много і компанїка была у вечеру.

21. Ночь з снѣжкомъ і чрезъ увесь день метелица з умъреною стужею. Рано виехалъ я з Погары, лошадей кормиль в Стародубѣ, а на ночь приехалъ в Брахловъ.

22. Ночь з снѣжкомъ, а под свѣтъ морозецъ, день холодній. У вечеру приехалъ Степанъ Глушакъ і привезъ 2 пуди лимонной корки за 9 рублей 60 копѣекъ, к мѣну полпуда за 4 рубля 80 копѣекъ, голѣ штучку за 17 рублей, за что я і заплатиль, і за мелницу стародубовскую разчолся.

23. Ночь з морозомъ і в день морозъ. Рано ездиль я в Ірпу і Любечане.

24. Ночь з метелицею і морозомъ і день такій. Сегодня послихалъ, что Василь Івановичъ Бороздна умеръ прошлого 20-го.

П: 25. В ночи умърителній морозъ, но силная метелица і чрезъ цѣлій день.

26. В ночи большой морозъ, в день метелица і морозъ. Сегодня обѣдали у мене только попи.

27. В ночи силній і в день силной же морозъ. У вечеру приехали ко мнѣ Іванъ Михайлівичъ Рубецъ, Романъ Крикса з женою і Костихою Рубчихою.

28. В ночи силной морозъ і в день также. Посля обѣда разехались гостѣ, а Марина Анисифоровна Рубцева приехала з братомъ Федоромъ Онисифоровичемъ Лашкевичемъ, і попили.

29. В ночи морозъ і вѣтеръ, в день отлигло, только силная метелица. У вечеру быль я з женою у Василя Демяновича Рубца.

30. В ночи умъренная стужа с пресилнимъ вѣтромъ і метелицею, день з сильною метелицею. Марина Онисифоровна Рубцева посля обѣда поехала домой.

31. В ночи тихо і весма умъренній морозъ, в день метелица.

Сей годъ урожаемъ в хлѣбѣ быль худъ, в овощахъ достаточень, в рибахъ з весни много,

а лѣтомъ і осѣню мало; на людей весма нездоровъ, і чума во многихъ мѣстахъ, якото: в Москви, Нѣжинѣ, Стародубѣ і во многихъ мѣстахъ явилась і много людей померло; а притомъ в Москвѣ от чернѣ здѣлался бунтъ і архиєрея московского Арсенія (sic)⁶⁰⁵ убили, на якомъ слѣдствї быль графъ Григорій Орловъ і то слѣдствіе кончилъ смертю бунтовщиковъ. Первою армїею около Дунаю командовалъ графъ Петръ Александровичъ Румянцовъ і в осенѣ благополучно турковъ побиль і пять городовъ за Дунаемъ взяль і разорилъ і вейзѣра прогналъ и неописанніе користи получиль. Второю арміею командовалъ около Крима князъ Василей Михайлівичъ Долгоруковъ і в августѣ совсѣмъ Кримскую область завоеваль і, оставя в городахъ россійскіе гарнізони, на зимовлю в Малороссію, в Полтаву, пришоль, і вторая армія раздѣлилась на колонки.

Господи благослови!

1772 годъ мѣсяцъ генварь.

П: 1. В ночи морозъ умърителній, а в день бошій, і метелица. Сею і прошедшимъ метелицами такъ дорогу спортило, что вовся не можно было ездить. На обѣдѣ приехалъ Григорій Карповичъ Долѣнскій з женой.

2. В ночи метель і в день метель же. На обѣдѣ приехали Цеклинскій Данило і Димитро Зубрицкій.

3. В ночи холодно і метель, і в день таково жъ. Рано на обѣдѣ приехалъ Михайло Степановичъ Ширай.

4. В ночи і в день холодно і метель. Посля обѣда Ширай поехалъ, а Григорій Андрѣевичъ Рубецъ приехалъ.

5. В ночи холодно без метелицъ, в день умъренная стужа і метелица.

6. В ночи і в день умъренная стужа, рано силній снѣгъ, в полдень отлигло і пластоватій снѣгъ пошолъ. Обѣдали мы в Істобкахъ в Григорія Андрѣевича Рубца, а оттоль я з Долѣнскимъ заездилъ к Цеклинскому.

7. В ночи тепло і в день тепловато і стрѣхъ капало. Рано Долинскій і с нимъ Федоръ Лашкевичъ виехалъ в Медведѣ.

П: 8. В ночи тепло, в день холодновато і началъ вѣтеръ. Рано отправиль писма к г. Миклашевскімъ о денгахъ процентовихъ і пенсіоннихъ Еленѣ Григоріевнѣ⁶⁰⁶.

9. В ночи вѣтеръ холодній і в день силній вѣтеръ, но неболішій морозъ. Рано виехалъ я в Галагановку на обѣдѣ. У вечеру писма получиль от Івана Галагана і Елени. Вечерали у мене возній Коровичъ, попъ Курковскій.

⁶⁰⁵ [Під час Чумного бунту 1771 р. загинув московський архієпископ Амвросій Зертис-Каменський, якого автор помилково назвав Арсеніем. — Є. К.].

⁶⁰⁶ Дочери прилуцкого полковника Григорія Галагана.

10. Вночі сильній вітер і холодь, в день холодно і вітрено. Рано виехаль я з Галагановки і отихаєш в Андрійковичах, а на нощь приехаль в Погаръ.

11. Вночі вітер і морозь, в день такоже. Сего дня собраніє было і вибрали мене предводителем шляхетства пов'ята погарского, і в мене обѣдало много і Яковъ Петровичъ господинъ Галецкій у мене і на нощь остался.

12. Вночі холодно і в день холодновато. Сего дня собраніє было і на мѣсто подсудка ізобрали Василя Соболевского. Сего дня тоже у мене всѣ обѣдали і попили.

13. Вночі і в день умбрена стужа. Отправиль я домой человѣка і чрезъ него послаль осятри і кавярь.

14. Вночі умбрена стужа і в день такоже. Яковъ Петровичъ Галецкій рано поехаль домой, Алексѣй Уманецъ в Глуховъ, а быль в генерала маюра Беннера і у мене обѣдали его штату офицери.

П: 15. Вночі неболшая стужа і в день таковожь. Писаль писмо в комисаріат новгородской об отпуски тысячи рублей почтовой, которую чтобъ принялъ Леванда. Сего дня была свадба Федора Раговича на дочери воинового товариша Петра Павловского — Евдокії, в Левоновцѣ.

16. Вночі немножко холоднѣше, а под свѣтъ і білшої морозь. Рано генераль Беннер виехаль с Погару.

17. Вночі вітер і морозь і в день силній морозь, а у ранцѣ метель. Сей нощи умерла подсудка Владимира Соболевского жена, Агафія Андріївна Соколовская, і погребена дніомъ і я быль на погребенії.

18. Вночі вітер і морозь, і в день метелица. У вечеру получиль з дому і от Семена Андріївича Миклашевского писмо, что онъ денегъ Еленѣ Григоріевне платить не хочетъ.

19. Вночі отлигло, в день дожчикъ і снѣжокъ. Человѣка отправилъ домой і писмо к Семену Миклашевскому. Посля обида быль у мене Михайло Андріївичъ Миклашевскій і поехаль в нощи в Стечну⁶⁰⁷.

20. Вночі умбрена стужа і в день одинакая стужа. Обѣдалъ у мене Михайла Миклашевскій з своимъ штатомъ, а посля обѣда онъ поехаль в Телѣговку, а я на нощь в Андрійковичи.

21. Вночі умбрена стужа, і в день таковожь. На обѣдъ приехаль я з Незамаевскимъ в Брахловъ, где і Долинскій і сестра мене дождали.

П: 22. Вночі холодновато і в день силная метелица.

23. Вночі отлига і дожчикъ, в день туманъ і отлига. Рано Долинскій поехаль домой і ичанци поехали, чрезъ которихъ отправиль писма к ба-

тошки, Івану Григоріевичу і Еленѣ Григоріевне и деньги, полученіе сто рублей от Ивана Миклашевского, а за Михайла Миклашевского 70 рублей я свои заложиль.

24. Вночі отлига, дожчъ і снѣгъ, і в день тепло. Сего дня хлѣбъ Рубцу отдавали з Орла Ілія Василевича. Попъ з Медведей поехаль в Пекаревъ. Писмо з полковой кацеляріи получилъ. Федору Онисифоровичу Лашкевичу сто рублей в позику далъ.

25. Вночі умбрена стужа, с полдня дожчъ і снѣгъ. Рано виехаль я з Брахлова, обѣдалъ в Суходоли, а на нощь приехаль в Погаръ.

26. Вночі тепло і в день дожчъ і снѣгъ. У вечеру приехаль з Глухова Алексѣй Федоровичъ Уманецъ.

27. Вночі холодновато і в день умбрена стужа.

28. Вночі холодновато і в день умбрена морозъ. У вечеру ездили компанію к Івану Леонтиевичу Сороцѣ і тамъ попили.

П: 29. Вночі умбрена морозъ і в день умбрена стужа. На обѣдъ ездиль я іс компанію в Гриневъ к Семену Федоровичу Шираю, где послихаль, что Мойсей Ивановичъ графъ Владиславичъ сей нощи умеръ в Стародубѣ. У вечеру приехали в Погаръ Николай і Федоръ Лашкевичи. Из дому писма получиль, что дѣти болни.

30. Вночі і в день умбрена стужа. Посля обѣда Іванъ Петровичъ Галецкій з женою были у мене. У вечеру приехаль Михайло Василевичъ Губчицъ.

31. У нощи умбрена стужа і снѣжокъ випалъ, у день снѣгъ і дожчъ. Обѣдали у мене много і Григорій Косачъ быль у мене, а перед обѣдомъ была і Лишнева судина, Анастасія Степановна. Людей отпустиль в Галагановку і чрезъ нихъ послаль вѣси с гирами.

1772 года мѣсяцъ февраль.

1. Вночі тепло і в день снѣгъ і дожчъ, а у вечеру вітер і морозъ. Посля обѣда Михайло Губчицъ поехаль в Почепъ.

2. Вночі сильній морозъ і в день, а у вечеру отлигло. Обѣдало у мене много, а у вечеру сотникъ Булашевичъ приехаль і были мы в сотника Лобка.

3. Вночі умбрена стужа і снѣжокъ, в день морозъ.

4. Вночі сильній морозъ і в день такій же морозъ, а у вечеру отлигло. Рано на обѣдъ приехаль я в Михалчину слободу, где засталъ Ілію Василевича і Агафію Давидовну і дядину Федорику з дочкиами і у вечеру слово положили, чтобы видать Вѣру Федоровну за Семена Остаповича Кравцовского.

П: 5. Вночі умбрена стужа, а в день вѣсма тепло стало. Сей день празновали імени-

⁶⁰⁷ Село Стародуб[ского] у[езды].

ни Агафії Давидовні і весма умъренно обойшлисъ с питьемъ. Рано я послаль Петра Кухара в Брахловъ к жене, чтобы она приехала к свадби.

6. В ночи тепло, а в день еще теплѣй. У вечеру начало подмерзать. У вечеру приехалъ в Погаръ.

7. В ночи умъренная стужа і в день также, а у вечеру морозъ. У вечеру я з Уманцемъ і Лашкевичемъ на ночь приехали в Михалчину слободу, куда і жена моя з синомъ приехала.

8. В ночи силній морозъ і в день таковожъ. Сего дня бракомъ сочетался сотникъ Семенъ Остаповичъ Красовскій з Вѣрою Федоровною Лашкевичевною в Ковпинцѣ, где і мы всѣ і многоя стороннихъ на свадби были і гуляли.

9. В ночи пресилній морозъ, і в день. Посля обѣда приехалъ я на ночь в Погаръ.

10. В ночи пресилній морозъ і в день также. Посля обѣда виехалъ я в Стародубъ на ночь.

11. В ночи і в день морозъ. В Стародубѣ рано быль я в Ширая, а отоль заездилъ і к писару Федоровичу, а на ночь приехалъ в Брахловъ, где засталъ і Агафію Давидовну і писма от Долинского.

П: 12. В ночи морозъ і в день умъренній морозъ. Посля обѣда виехалъ я і Агафія Давидовна з Брахлова, і ночевали в Манюкахъ⁶⁰⁸ в Григорія Вилѣнскаго, где быль і Михайло Петровичъ Іскрицкій.

13. В ночи і в день силній морозъ, а у вечеру метелица. Рано приехали в Ущерпскій футоръ.

14. В ночи умъренній морозъ і снѣгъ, а в день отлигло. У вечеру приехалъ староста Иванъ Крижевскій.

15. В ночи тепло, а в день дожчъ. Посля обѣда Агафія Давидовна поехала в Гарцевъ, а я в Бѣлій Колодязъ⁶⁰⁹, к Ивану Андрѣевичу Миклашевскому, і тамъ ночеваль.

16. В ночи дожчъ, а в день дожчъ і морозъ по-перемѣнно. Посля обѣда поехаль я і приехалъ на ночь домой в Брахловъ.

17. В ночи весма силній вѣтеръ з умъренною стужею, в день холодновато. Чрезъ Наума в Стародубѣ к Глушаку отослали 50 рублей для покупки жита. Писмо писалъ к Осипу Лашкевичу с посыпкою масла коровя(го) і сливянки.

18. В ночи і в день умъренная стужа. Получиль писма от тестя с присыпкою сира і от швагра. На оніе отписаль.

Сирная неделя.

П: 19. В ночи умъренная стужа, а в день слякоть. Рано виехалъ я з женой і дѣтми на обѣдъ в Галагановку, а на ночь в Михалчину слободу, где застали Ілю Василевичу, Агафію Давидовну і дядину Федорику Лашкевичку.

⁶⁰⁸ Село Новозыбковскаго уезда.

⁶⁰⁹ Село Новозыбков[скаго] у[езда].

⁶¹⁰ Деревня Мглинского уезда.

20. В ночи туманъ і дожчъ і в день слякоть. Посля обѣда отець Иванъ Посконній і дядина поехали по домамъ.

21. В ночи вѣтеръ і морозъ небольшой, в день умъренная стужа. Сегодня отправиль за дѣтми. Посля обѣда приехалъ Иванъ Тимофіевичъ Жоравка.

22. В ночи і в день умъренная стужа. Писмо получилъ от Миклашевскаго о нарядѣ чиновниковъ.

23. В ночи і в день умъренная стужа. Посля обѣда дѣти приехали; Дементовичъ, Гроздѣнскій приехали. Писма от Долѣнскаго получилъ.

24. В ночи большой морозъ, в день умъренная стужа. Посля обѣда Ілія Василевичъ, Иванъ Тимофіевичъ і я поехали на ночь в Жоравку⁶¹⁰.

25. В ночи і в день морозъ. Посля обѣда Ілія Василевичъ і я поехали на ночь в Слободу і на дороги зехались з женами і дѣтми. Они всѣ обѣдали в Ковпинци. На ночь приехалъ Михайловскій з женой.

П: 26. В ночи силній морозъ і в день холодно. На обѣдъ приездиль Василь Василевичъ Христачевскій. Посля обѣда дочки Михайловскаго приехали, і заговляли ладно.

27. В ночи морозъ і в день умъренній морозъ. Посля обѣда поехаль я з дѣтми і з женой на ночь в Галагановку.

28. В ночи і в день морозъ. Рано приехали в Брахловъ. Писмо получиль із суда земскаго стародубовскаго, с порученiemъ мнѣ опеки над частю Варвари, і два позва к Маркевички і Долинской, о приездѣ ихъ марта к 20 дня к роздѣлки, что я все отославъ к Долинскому чрезъ Мойсея Сухарева.

29. В ночи вѣтеръ с морозцемъ, день з маленкаю отлигою. Писмо получиль от Долинскаго с присилкою яблокъ чрез Захаря. Сегодня различался з Арсенiemъ Сухаревимъ за вино, которого взяль я три полуторныхъ бочки по 75 рублей бочку. Орѣховъ волоскихъ по одинадцати гривень сотню, 20 тисячъ орѣховъ 22 р., олѣї 4430 квартиръ, по 5 р. 40 к. сотня квартиръ, до справки.

Мѣсяцъ мартъ.

1. В ночи умъренная стужа, в день маленкая отлига. Полученъ быльеть, чтобы сверхъ лопатника еще і погонщиковъ з владѣній давать.

2. В ночи умъренная стужа, а в день туманъ, і отлига, і снѣгъ мокрій.

3. В ночи подчахло, а в день туманъ сирій і дожчикъ. Сегодня причастились Божественныхъ тайнъ і обѣдали у мене Василь Демяновичъ Рубецъ з женой, а послѣ обѣда приехалъ Романъ Самуйловичъ Криксинъ з женой Евгенію Прокоповной.

П: 4. В夜里 i в день умъртвительная стужа. Постя обѣда Криксинъ з женою поехаль, а Григорій Рубецъ з женою і дѣтми приехали, а у вечеру поехали.

5. В夜里 i в день таило. Рано поехаль я в Стародубъ. Быль в Ширай і видѣлся с присудствующими в полковой канцеляріи.

6. В夜里 морозецъ, а в день хмарно і таило. На обѣдъ я і Ширай і Миклашевскій ездили в Левенку к Кулябки. Тамъ застали і Федора і Петра Савичевъ, и Щигловскаго. Я у вечеру виехаль і приехаль в Погаръ.

7. В夜里 маленкій морозецъ, в день таково жъ, а у вечеру начало таить. Писарь Писоцкій приехаль с Петербурха.

8. В夜里 і в день таило. Получилъ писмо от Іліи Василевича о горѣлцѣ, что не продана, і газети.

9. В夜里 таило, в день туманъ і дожчикъ. Сей ночи умерла старая Роговичка. Я писма писаль в Глуховъ к Іліи Василевичу о горѣлцѣ.

10. В夜里 туманъ і дожчикъ, в день ясно, в у вечеру морозецъ. Обѣдали у мене Василь Соболевскій з женою, Яковъ Радионовъ з женою, Пѣсоцкій и еще. У вечеру приехаль Алексѣй Уманецъ з Глухова и привезъ оливи і лаврового листу. Вовну продалъ Радионову і онъ принялъ пудъ по 4 рубля, а всѣхъ денегъ на немъ восемъ десять восемъ рублей.

П: 11. В夜里 маленкій морозецъ, в день тепло. У вечеру приехаль Михайла Василевичъ Губчицъ.

12. В夜里 приморозокъ, а в день таило. Отправилъ в домъ писма с посылкою оливи, лаврового листу і сѣменъ.

13. В夜里 приморозецъ, а в день таило. У вечеру приехаль Василий Ивановичъ Губчицъ. У вечеру были мы в Пѣсоцкого.

14. В夜里 морозецъ, а в день таило. Петръ Василевичъ Губчицъ на обѣдъ приехалъ.

15. В夜里 морозецъ, а в день весма таило от слонца. Рано приехаль з Глухова Іванъ Короткій за почтою. Петръ Василевичъ і Василь Ивановичъ Губчици приехали в Новгородокъ.

16. В夜里 очень мерзло, в день хмарно. Рано поехаль Михайла Губчицъ домой, а я постя обѣда виехаль з Погару і приехаль на ночь в Андрѣйковичи.

17. В夜里 маленкій морозецъ, а в день дожчикъ і хмарно. Рано на обѣдъ приехаль я в Брахловъ. Получилъ писма с крепостми от Долинского.

П: 18. В夜里 хмарно і в день хмарно, а у вечеру дожчикъ. Обѣдалъ у мене Василь Рубецъ. З Левенки приездилъ маляръ і узялъ картину султана. Сей день води в рѣцѣ очень подбуло і разлилась вода і показалось много дичини, якото: голубей, чаякъ, журавлей, чапель і протчого.

19. В夜里 весма маленкій приморозокъ, а в день слонце і таило. Начали у мене тесать брусья і палѣ тertiцѣ рѣзать. На рѣцѣ людъ разбило і вода очень разлилась.

20. В夜里 морозъ хорошій, в день от слонца таило. Посля обѣда виехаль я в Стародубъ на санихъ, но заледвѣ доехаль і на колесахъ: дорога весма худая была.

21. В夜里 немножко под чахло, в день очень таило. Обѣдалъ в Михайли Степановича Ширай, где быль і Йосифъ Маркевичъ і протчие.

22. В夜里 хмарно і снѣжокъ, а в день таило от слякотѣ. Ізновъ были всѣ в Ширай і шампанского попили много, а у вечеру были в Маркевича. Я в Анастасія грека купилъ двѣ бочки красного вина за 140 рубл.

Дата надходження до редакції: 05.03.2025 р.
Дата схвалення до публікації: 28.03.2025 р.

Creative Commons Licenses: Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International
(CC BY-NC-SA 4.0)